

Megszűnik Németországgal a légi összeköttetés

Két marosvásárhelyi járatot függesztett fel a Wizz Air

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nagyon kellemetlenül érintette a légi közlekedést igénylő marosvásárhelyiek és környékbeliek, hogy március 28-ától két menetrend szerinti németországi járatot – a memmingeni és a dortmundit – töröl a Wizz Air. Az intézkedés azokat érinti a legjobban, akik számítottak rá, és jegyet váltottak a célállomá-

sokra. De nem csak Marosvásárhelyt érinti a járatörzési intézkedés, hanem további öt romániai várost is, ugyanis az idei nyárra 20 járatot függesztettek fel. A repülőterek vezetői és az utasok egyaránt értetlenül állnak, hiszen semmilyen magyarázatot nem kaptak a légitársaságtól. A járatörzés annál is inkább ért-

hetetlen, mivel nemrégiben jelentették be, hogy a Wizz Air fapados légitársaság Romániában bonyolítja le a legnagyobb a forgalmat, és Bukarest lett a legnagyobb bázisa.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Közel kétmilliót hozhat az új stratégia

Elkészült a Nyáradmente Leader Egyesület 2024–2028-as időszakra szóló fejlesztési stratégiája, amelyre az országos vidékfejlesztési program (PNDR) Leader tengelyén szeretne alapokat lehívni, de egy másik pénzalaptól is támogatást remél.

4.

Rekordszámú látogatót vonzott tavaly a Rhédey-kastély

Rekordot döntött a tavaly az erdő-szentgyörgyi Rhédey-kastélyba látogató turisták száma, minden eddiginél többen voltak kíváncsiak a kastélyra.

5.

Optimista gazdasági kilátásokkal kecsegtet 2024

Az idén, a Romanian Economic Monitor kutatócsoport előrejelzése szerint, gyorsuló ütemben fog növekedni a GDP, csökkenni fog az infláció, illetve nagyobb bérekre lehet számítani.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A legjobb arcok

Kaáli Nagy Botond

Szomorú látni, ahogy jobbnál jobb kezdeményezések pár nap, hét, hónap, avagy év után egymás után halnak el különböző okokból. Nemrég olvastam, hogy bezárja a kapuit a marosvásárhelyi Rocksuli, egy olyan projekt, amely sokunk szívéhez nagyon közel állt. Hiszen hányan voltunk a mostani negyvenes-ötvenes generációkból, akik a rockzenén nőttünk fel, együtteseket alapítottunk, másolni próbáltuk a külföldi neves bandák stílusát, tagjaiknak játékát, és hányan voltunk olyan szerencsések, hogy zenei tanulmányokat is folytathattunk? Ezeket pedig hol máshol, mint a művészetiben? Am ott értelemszerűen klasszikus zenei oktatás folyt, amely ugyan megadta a képzettséget, ám a rockzenéhez szükséges kreativitást, életerést, tapasztalatot, spontaneitást már kevésbé. Nem mondom, hogy egyáltalán nem, de kevésbé. Így a nyolcvanas-kilencvenes évek tinédzseriből összeállt, sokszor meglepően jó muzsikát szerző csapatok autodidakta módon, leginkább egymástól tanulva sajátították el a hangszereken való játékos művészetét. Zeneszeretettiket, tudásukat továbbadták gyerekeiknek, akik az ahhoz szükséges korba érve gyakran saját együtteseket alapítottak, és folytatták a családi hagyományt. Persze, kilencven százalékban nagy reményekkel indulva, majd folytatva hobbiszinten, hiszen a rockzenéből megélni egy-két kivételtől eltekintve nem nagyon lehet.

És akkor jött a Rocksuli, amely pont az ilyen gyerekeket karolta fel. És nem csak gyerekeket, hiszen az egyetlen kikötés az volt, hogy hatéves

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

7., szerda
A Nap kel
7 óra 39 perckor,
lenyugszik
17 óra 35 perckor.
Az év 38. napja,
hátravan 328 nap.

*Isten éltesse!

Ma **TÓDOR** és **RÓMEÓ**,
holnap **ARANKA** napja.
ARANKA: az arany szó kicsinyítő képzős származéka, amit az Aurélia magyarítására hoztak létre 1840 körül.

Baki Ildikó munkái Argentínában

A Marosvásárhelyi Képzőművészek Egyesülete tagjának két munkáját állították ki február 2-án a Sao Paulohoz közeli Barriera település Spa de Lobos szállodájának előcsarnokában.

A marosvásárhelyi alkotó internetes pályázati felhívásra jelentkezett. A nemzetközi festészeti kiállítás kurátora Carlos Eduardo Vera professzor, a Sopia Espachio de Arte igazgatója, ő nyitotta meg a tárlatot. Baki Ildikó – bár gyermekkorától rajzol – szerelési technikusként dolgozott, mintegy 10 éve foglalkozik komolyabban festéssel, elvégezte a Marosvásárhelyi Népfőiskola grafika szakát, majd egy év szakosodás után a hároméves festészeti képzést.

Több országos és külföldi (Kolozsvár, Szeben, Brassó, Galac, Suceava, Slatina, illetve Spanyolország) pályázatra küldött munkákat.

A Képzőművészek Egyesülete által szervezett, illetve tagjaival közösen állított ki Vásárhelyen és Görögországban, ugyanakkor Olaszországban, Törökországban, Indiában is volt közös kiállítása.

Marosvásárhelyen két egyéni tárlaton is bemutatkozott.

Jelenleg 30 miniatűr alkotása Rómában a Be** pART kiállításon szerepel. Néhány munkája megjelent a

Baki Ildikó Ősi porta című festménye

Bruxelles Art Vue albumban, az olaszországi Art International Contemporary magazinban és Indiában a nemzetközi kortárs művészek enciklopédiájában. (v.g.v.)

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:

max. 14 °C
min. 4 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. február 6.

1 EUR	4,9760
1 USD	4,6370
100 HUF	1,2876
1 g ARANY	301,7830

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Talajtani, növényvédelmi előadás

Az RMGE-Maros szervezete a Szülőföldön okosan! rendezvénysorozat keretében február 9-én 10 órától a Studium Hubban (Bolyai tér 15. szám) talajtani és növényvédelmi előadást szervez. Előadók: dr. Fazakas Csaba, a Sapientia EMTE egyetemi adjunktusa, dr. Ponyi Tamás, a Nova Scienta Kft. szakmai igazgatója és Juhász Zoltán, a cég kertészeti üzletágvezetője. A téma a talajélet és biológiai növényvédelem. Szó lesz a talajról mint élő szervezetéről, a talajmegújításról, a biológiai készítményekről és az említett cég által előállított baktériumtrágyákról.

Újabb marosvásárhelyi Időtár

Február 13-án, kedden 18 órától a Studium Hub előadóteremben mutatják be Sebestyén Mihály és Diamantstein György Marosvásárhely történelmi kronológiájának újabb kötetét, az Időtár V/5-öt. A szerzőkkel a Mentor Könyvek Kiadó vezetője, Király István beszélget.

E.ON Energy Challenge Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen szervezik meg a 2024-es E.On Energy Challenge döntőjét. A gázszolgáltató vállalat minden évben felhívást intéz egyetemi központokhoz, a versenybe ezen a szakterületen tanuló diákok különböző fejlesztési, innovációs és üzleti tervekkel nevezhetnek be. A 10. alkalommal meghirdetett versenyre 11 csapat küldött projekteket, amelyeket a cég szakértőiből álló zsűri értékelt, és kiválasztotta a hat legjobbat. A döntő március 15–16-án lesz Marosvásárhelyen, ahova brassói, jászvásári, bukaresti, suceavai és bukaresti csapatok jutottak be. A legjobb hármat a nyilvános válogatón választják ki. A legjobb csapat fejenként 3000 eurót, a második 600, a harmadik 300 euró jutalmat kap megvalósítási lehetőséggel. A vetélkedőt először 2015-ben hirdették meg, eddig több mint 430 egyetemista vett részt az ország különböző egyetemi központjaiból.

Közlekedési bűncselekmények

Február 2-án este 8 órakor a marosvásárhelyi Pandúrok úton egy 41 éves sofőr ittasan vezette autóját, leheletében 0,55 mg/l alkoholt mutatott ki a szonda. Harmadikán este a marosludasi rendőrök Marosbogáton ellenőriztek egy ludasi járművezetőt, akinél a drogteszt pozitív értéket mutatott ki; bűnvádi eljárást indítottak ellene. Ugyanaznap délelőtt Dánoson egy 36 éves gépkocsivezető okiratainak ellenőrzésekor kiderült, hogy autójának ideiglenes közlekedési engedélye lejárt, ezért megbírságotlák. Szászrégenben egy 43 éves férfi jogosítvány nélkül vezette autóját a Gyümölcsfa (Pomilor) utcában, emiatt eljárás indul ellene.

Drogfogyasztást megelőző kampány

A marosvásárhelyi rendőrség bűnmegelőző osztálya januárban tíz oktatási intézményben 38 alkalommal tartott tájékoztatót a tudatmódosító szerek használatának veszélyeiről. Összesen 1580 diák jelent meg, akik több esetben nemcsak hallgatói, hanem kérdéseikkel aktív résztvevői is voltak a tájékoztatóknak.

Hírszerkesztő: Vajda György

Téli program középiskolásoknak

Februárban az élménypedagógia módszereivel kínál téli programot középiskolásoknak az Outward Bound Romania a szovátai oktatási központban. A „Hótalpat fel!” jelmondatú tábor első napján a résztvevők hótalpakkal a Görgényi-havasokba túráznak, ahol egy védkunyhóban töltik az éjszakát. Második nap folytatják a túrát, majd iglukat építenek, azokban éjszakáznak, a harmadik nap visszaereszkednek az Outward Bound Központhoz, és kiértékelik az

átélt élményeket. Az expedíció során az ételt a résztvevők készítik elő. Hetedik–tizenkettedik osztályos tanulók jelentkezését várják. Az expedíciókat február 16–18. és 23–25. között szervezik, a további időpontokra előzetes foglalás szükséges. Nem elvárás az előzetes hegymászói tapasztalat. Az érdeklődők az info@outwardbound.ro e-mail-címen vagy a 0769-224-290-es telefonszámon jelentkezhetnek, kapcsolattartó Barabás Tünde.

65%-os kapacitással termel a kombinát

Mivel sikerült előnyösen földgázhoz jutnia, az Azomureş kombinát január végén újraindította a termelést. Mint ismeretes, a földgáz ára miatt az egység decemberben bezárt. Jelenleg 65%-os kapacitással működik, ammónium-nitrátot és műtrágyát termel, a karbamidrészesleg nem üzemel.

Amikor teljes kapacitással üzemelt az egység, az itt gyártott műtrágya 75%-a a romániai gazdákhöz került, mindössze 25%-át exportálták.

A jelenlegi helyzetben azon igyekeznek, hogy a közelgő tavaszi mezőgazdasági kampányra elsősorban a hazai szükséglet elégítsék ki.

Még ötször lehet hahotázni februárban!

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat februárban még öt alkalommal viszi színre nagy sikerű kabaré-előadását Marosvásárhelyen, este 7 órától, a Maros Művészegyüttes előadótermében. Február 9-én, 10-én, 11-én, 24-én és 25-én újra meg lehet tekinteni a nagy érdeklődésnek örvendő *És akkor mi van?* című fergeteges előadást. Fellépnek: Puszkás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekel Jakab Bodoni Ildikó. Rendező dr. Kovács Lvente.

Jegyek elővételben még kaphatók a Kultúrpalota (hétfőtől péntekig 10–13 óra között, kedden és csütörtökön 17–19 óra között), a Maros Művészegyüttes jegypénztárában (hétköznap 18–19 óra között és az előadás napján 17–19 óra között), valamint a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17., hétköznap 9–17 óra között).

Az évad teljes műsorrendje megtekinthető a www.hahota.ro weboldalon, fontos infók a társulat Facebook-oldalán.

RENDEZVÉNYEK

Újra műsoron a Johanna

Felújított szereposztásban mutatták be a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházában Kovács Márton – Mohácsi testvérek Johanna, avagy Maradjunk már emberek című vígjátékát, amely Jean d'Arc életét mutatja be kortárs színházi koncepcióban. A legközelebbi előadás február 8-án 19 órától, majd február 24-én, szombaton látható a Stúdió teremben. Rendezője Mohácsi János, zeneszerző: Kovács Márton, díszlet: Bács Krisztina (III. év látványtervezés), jelmez: Remete Kriszta, karmester, orgona: Strausz Imre-István.

Bálint-napi dzsesszkoncert

Február 13-án, kedden 19 órától a Döme's Pubban (Forradalom utca 4. szám) Bálint-napi dzsesszkoncertre várják az érdeklődőket. Fellép Lazsádi Kata, Gáspár Zsanett, Moldovan Victoria és Tasi Nóra. Zongorán kísér Máthé Péter. A Ladies on Valentine című koncerten igen változatos témában dzsesszstandardok, saját szerzemények, ismert könnyűzenedalok csendülnek fel egyéni és többszólamú előadásban.

Kibédi farsang

Idén is tartanak hagyományos kibédi farsangi felvonulást. Február 10-én, szombaton 10 órakor indul a vidám menet az iskola udvaráról, és a szokás szerint az ostorosok kíséretében bejárja a falu utcáit, helyenként belépve lányos házak udvarára. Az eseményt a kultúrthonban 21 órakor kezdődő farsangi bál zárja, Györfi László és bandája muzsikál.

Előadások a Spectrum Színházban

Február 14-én, szerdán este 7 órától a magyar irodalom híres szerelmes párjának állít emléket a Spectrum Színház Ady és Adél című monodramájával. Léda szerepében a marosvásárhelyi színházi élet nagyszonyját, Farkas Ibolya Poór Lily-díjas színművészt láthatják a nézők. 19-én, hétfőn este 7 órától újra színpadon a Boszorkány című előadás, amely Báthory Anna és Bethlen Gábor fejedelem sorsszerű találkozásáról szól. Szereplők: Csutak Réka, Bogdán Zsolt, Lőrincz Ágnes, Szarvas József és Tatai Sándor. Mindkét darabot Török Viola rendezte. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon, jegykváltás a Spectrum Színház jegypénztárában hétköznaponként 9.30 és 13 óra között.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A családok, vállalkozók, gazdák és önkormányzatok támogatását tekinti prioritásnak az RMDSZ

A családok jobb megélhetését, valamint a vállalkozók, a gazdák és az önkormányzatok támogatását jelölte meg prioritásként az RMDSZ a parlament tavaszi ülészakájának kezdete alkalmából, hétfőn kiadott közleményében.

A szövetség szenátusi és képviselőházi csoportja együttes frakcióülést tartott a hétfőn, és céljai között határozta meg a kormány vállalkozókkal és gazdákkal szemben hozott megszorító intézkedéseinek korrigálását, valamint a központi hatóságok és az állampolgárok között megingott bizalmi kapcsolat helyreállítását.

A tavaly június óta ellenzékben lévő magyar politikai szervezet az ígérte: törvénytervezeteinek elfogadtatása révén akar jobb megélhetést teremteni a családok számára.

„Megteremtjük a lehetőséget, hogy a koraszülött gyerek szülője akár három év gyereknevelési szabadságot is igényeljen. Bővítjük az ikergyerekeket nevelő szülőket megillető jogokat. Családbarát munkaprogrammal serkentjük az édesanyák munkapiacra való visszatérését. Jelzőhitelek kamattámogatását szorgalmazzuk fiatal családok számára. Határozott lépéseket teszünk az iskolai bullying jelenség tudatosítására

és visszaszorítására” – sorolta az RMDSZ.

A szövetség álláspontja szerint a gazdákat sújtó megszorító intézkedéseken enyhíteni kell, ezért Romániának kötelessége olyan törvényeket gyakorlatba ültetni, amelyek kiszámíthatóságot és fenntarthatóságot biztosítanak a mezőgazdasági szektornak.

„A mezőgazdasági szektor nem lehet az állam mostohagyereke” – mutat rá közleményében az RMDSZ.

Másfelől a szövetség úgy értékeli: a 2024-es év számos adózási megszorítást hozott a vállalkozóknak, a kis- és középvállalkozásoknak, ezért ezeken a megszorító intézkedéseken is javítani akar. Az EU-s pályázatok hatékony lehívása érdekében az RMDSZ olyan törvény elfogadtatását szorgalmazza, amely lehetővé tenné, hogy a vállalkozók állami fedezetű kamattámogatott hitelből fedezzék az önrész kifizetését, amikor az állami kifizetések (héta-visszaigénylések, táppénz) késése miatt nem tudják befizetni adóikat.

A magyar szövetség számára a szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetek támogatása is prioritást élvez a tavaszi ülészakában: egyebek mellett a nem állami intézmények által működtetett szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

számára is kiszámítható pénzügyi keret akarnak garantálni.

Az RMDSZ közleménye azt is leszögezte: a tulajdonjog nem etnikai kérdés, Romániának 35 év után rendeznie kell a kommunizmus idején államosított javak visszaszolgáltatásának kérdését, az elkobozott erdőterületeknek is vissza kell kerülniük a jogos tulajdonosokhoz.

„Az ehhez szükséges törvényes keretet tavaly júniusban megteremtettük, de a visszaszolgáltatáshoz szükséges kormányhatározatok kidolgozása még hátravan, aminek előmozdítását prioritásként kezeljük” – olvasható az RMDSZ közleményében.

Az önkormányzatok támogatása érdekében jogszabállyal köteleznék a kormányt az európai uniós alapokból megvalósuló beruházások kizárólagos és időszerű finanszírozására, és kezdeményezik a közelmúltban bevezetett szigorítások megszüntetését az önkormányzatok hatékonyabb működése érdekében.

Az RMDSZ számára továbbra is az emberélet védelme a prioritás a nagyvadászokkal szemben, ezért a parlamentben többséget akar szerezni azon törvénytervezet elfogadtatásához, amely az elszaporodott medvéállományra vonatkozó prevenciók kvótákat szabályozza. (MTI)

Ország – világ

Kissé nőtt a kiskereskedelmi árbevétel

Romániában 1,9 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi árbevétel 2023-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva – közölte kedden az Országos Statisztikai Intézet (INS). A naptárhatással kiigazított adatok éves összevetésben 1,5 százalékos növekedést mutatnak. Az élelmiszerek, italok és dohányáru esetében 5,1 százalékkal nőtt az árbevétel, a nem élelmiszer jellegű termékek terén pedig 3,9 százalékkal. Az üzemanyagok kiskereskedelmi forgalma 10,6 százalékkal csökkent decemberben. A romániai kiskereskedelmi forgalom 2023-as árbevételének növekedése elmaradt a 10,4 százalékos átlagos éves inflációs ráta mögött. (MTI)

Kizárt a sorkatonaság visszaállítása

A kötelező sorkatonai szolgálat visszaállítása kizárt, ám a védelmi minisztériumot foglalkoztatja az önkéntes katonai képzés bevezetése – jelentette ki hétfő este Angel Tîlvăr tárcavezető. Az Euronewsnek nyilatkozó miniszter elmondta, hogy szükség van a hadsereg állományának bővítésére. Erre szerinte alkalmas lenne az önkéntes katonai képzés bevezetése. „A világ összes országát foglalkoztatja a tartalékos katonai állomány biztosítása” – jegyezte meg. Tîlvăr emlékeztetett, hogy létezik egy törvénytervezet a néhány hónapos önkéntes katonai képzés bevezetéséről a 18 és 35 év közötti fiatalok számára, akik ezért a szolgálatért fizetést is kapnának, mint a hivatásos katonák. (Agerpres)

Félmilliárd az egészségügy digitalizálására

Közel 500 millió lejt költ az egészségügyi minisztérium az országos helyreállítási tervvel (PNRR) lehívható uniós alapokból az egészségügyi rendszer digitalizálására. A tárca keddi közleménye szerint a hátrányos helyzetű települések intézményeinek digitalizálását prioritással kezelik ebben a projektben. A beruházás lényege a korszerű számítástechnika beszerzése és beszerelése, informatikai programok bevezetése az intézményekben, hogy az adatok tárolása biztonságos, az adatcseré hatékony lehessen az egészségügyi hálózatban. A műszaki személynél ilyen irányú szakképzése szintén a célkitűzések között szerepel – mutat rá a tárca. (Agerpres)

EU-s választások:

Hány EP-képviselő lesz 2024-ben?

Az Európai Parlament a világ egyetlen közvetlenül választott transznacionális parlamentje. Képviselői európai szinten képviselik az uniós polgárok érdekeit. 2024-ben nő a megválasztott EP-képviselők száma.

2023 júniusában, egy évvel a 2024. június 6–9-re tervezett európai parlamenti választások előtt, az EP-képviselők javaslatot tettek arra, miképpen osszák el a mandátumokat a tagállamok számára a következő parlamenti ciklusra.

A javaslat szerint az EP-képviselők

számát a jelenlegi 705-ről 720-ra emelnék. A javaslatról az Európai Tanács dönt. A döntésnek egyhangúnak kell lennie.

Hogyan határozzák meg az országokénti EP-képviselők számát?

Az uniós jog szerint a képviselők maximális száma 750 lehet. A mandátumok országokénti számát minden európai választás előtt meghatározzák. A mandátumok elosztásakor figyelembe veszik a tagállamok lakosságának számát, vala-

mint azt, hogy a kisebb országokból származó európai polgárok minimális szintű képviseletére van szükség. A „degresszív arányosság” elve, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés is rögzít, azt jelenti, hogy a kisebb országoknak kevesebb EP-képviselőjük van, mint a nagyobbaknak, a nagyobb országok képviselői ugyanis több embert képviselnek.

Országoként a minimális helyek száma hat, a maximális pedig 96.

Románia esetében a képviselők száma (33) változatlan marad. (mózes)

Felmentették a franciaelnöki párttal szövetségben álló Modem vezetőjét

Felmentette a párizsi büntetőbíró-ság hétfőn Emmanuel Macron francia államfő egyik legfőbb szövetségese, a centrista Demokrata Mozgalmat (Modem) vezető Francois Bayrou-t, akinek tíz párttársával kellett felelnie a pártjuk európai parlamenti (EP) fiktív asszisztensi állásai ügyében. A vádlottak közül nyolcat felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték.

A párizsi bíróság korrupcióellenes vizsgálóbírói több közéleti szereplőt is meggyanúsítottak a Modem ellen folyó eljárásban, többek között Marielle de Sarnez volt Európa-ügyi minisztert, a párt alelnökét, Michel Mercier volt igazságügyi minisztert és Alexandre Nardelát, a párt pénztárnokát.

A vizsgálóbírók azt vizsgálták, hogy a pártnak az EP büdzséjéből 2005 és 2017 közötti időszakban fizetett európai parlamenti asszisztensei valójában milyen munkát végeztek a centrista pártnál, illetve az európai pénzeket a párt Párizs-

ban dolgozó munkatársainak kifizetésére használták-e fel. A nem legálisan felhasznált európai parlamenti összeget 1,4 millió euróra becsülte a francia igazságszolgáltatás.

Emmanuel Macron államfő első kormányából azután távoztak a modemes politikusok, hogy az államfő mozgalmával koalícióra lépett pártjuk ellen 2017. június 9-én ügyészi vizsgálat indult az európai parlamenti fiktív asszisztensi állások ügyében. Akkor valamennyi modemes miniszter, köztük Francois Bayrou is – aki az igazságügyi tárcát vezette – lemondott annak érdekében, hogy ne akadályozzák Macron induló kormányának munkáját. Az ügyészség gyanúja szerint Bayrou pártelnök volt a centrista párt feltételezett illegális finanszírozásának a felelőse, ő azonban tagadta, hogy bármilyen rendszerszerű csalás történt volna az uniós pénzekkel, a bíróság álláspontja szerint pedig nem bizonyítható, hogy a pártelnök tudott az uniós pénzek törvénytelen felhasználásáról. A per

végén további két vádlottat is felmentettek, míg a párt másik nyolc tagját, köztük öt volt EP-képviselőt 10 és 18 hónap közötti felfüggesztett szabadságvesztésre, valamint 10 ezer és 50 ezer euró közötti pénzbüntetésre ítélték.

A Modem elleni vizsgálat azt követően indult, hogy a Marine Le Pen vezette akkor Nemzeti Front egyik volt EP-képviselője, Sophie Montel feljelentést tett a centrista párt ellen, válaszul az öllene indított eljárásra. Sophie Montel később kilépett volt pártjából.

Franciaországban hasonló eljárás folyik a radikális baloldali Engedetlen Franciaország és a radikális jobboldali Nemzeti Tömörülés ellen is. Az utóbbi párt esetében húsz ember, köztük Marine Le Pen korábbi pártelnök ellen indult vizsgálat. Őket azzal vádolják, hogy 2009 és 2017 között 6,8 millió euró európai parlamenti juttatást használtak törvénytelenül nemzeti pártcélokra. Az ő perük 2024 őszén lesz a párizsi büntetőbíró-ságban. (MTI)

A legjobb arcok

(Folytatás az 1. oldalról)

kortól lehet jelentkezni. És jelentkeztek is, nagyon sokan. Mert a Rocksuli egy igazi, létező úrt töltött ki. Azokat képezte, akik a rockzenét szerették, meg akartak tanulni játszani egy-két-több hangszeren, de nem kívántak csak ezzel foglalkozni, és nem akarták egész gyerekkorukat rááldozni erre, mint az a művészeti, zene szakos diákok esetében történik, akik közül sokan tudatosan erre a pályára készülnek, és gyerekkoruk, fiatalkoruk nagy részét a gyakorlás, a fellépések, koncertek, hangszerversenyek, mesterkurzusok világa teszi ki. Zongora szakos voltam gyerekkoromban, belekóstoltam ebbe. És sokan azok közül, akik a Rocksuliba beiratkoztak, a többiekkel együtt bandákat alapítottak, ezen együttesek pedig a sulis szervezésében számos koncertet adtak, nagy nevekkel léptek fel, több eseményen is részt vettek – annak idején, amikor orosz gitárokon, házilag tákoltszerűen készült, női fejpántból fabrikált fülhallgatók által szűrve nyomtuk a dohos pincékben és hideg garázsokban kialakított „próbatermekben” a black metált, mit nem adtunk volna egy-egy ilyen lehetőségért!

Most már ez sincsen. Jellemző a korra, amelyben élünk. Ám jellemző a közösségre, hogy a vásárhelyi rockzenészek egy csoportja az online média oldalain szinte azonnal szervezkedésbe kezdett, amelybe természetesen befolyt a motorostársadalom egy része is, és közösen szeretnének megoldást találni arra, hogy a sulis folytathassa működését. Hogy sikerül-e, az még a jövő tíka, de egy dolgot biztosan jelez: nem véletlenül született a mondás, miszerint a legjobb arcokkal a rockfesztiválok találkoznak.

Két marosvásárhelyi járatot függesztett fel a Wizz Air

(Folytatás az 1. oldalról)

A járatok felfüggesztéséről szóló hírt a BoardingPass légi közlekedési és repülési szaklap tette közzé; arról értesült, hogy a Wizz Air időszerűsítette a menetrendjét, amely nem tartalmaz olyan menetrend szerinti vagy szezonális járatokat, amelyek már előzőleg felfüggesztettek, s a meglévőkből is töröl.

Az intézkedés hat romániai várost érint, reptereikről a következő járatokat függesztették fel: Bukarest–Prága, Bukarest–Preveza (Görögország), Bukarest–Sziáthosz, Bukarest–Jeddah (Szaúd-Arábia), Bukarest–Luxemburg, Kolozsvár–Bécs, Kolozsvár–Lyon, Kolozsvár–Antalya, Kolozsvár–Berlin, Kolozsvár–Málta, Kolozsvár–Abu-Dzabi, Kolozsvár–Birmingham, Kolozsvár–Liverpool, Craiova–Párizs, Craiova–Dortmund, Craiova–Barcelona, Craiova–Madrid, Jászvásár–Szantorini, Temesvár–Frankfurt és a már említett Marosvásárhely–Dortmund és Marosvásárhely–Memmingen járatokat. Ezeket március végétől törlik, zömüket 2024 folyamán nem is indítják újra. Például az említett craiovai járatokat, hasonlóképpen a Kolozsvárról induló berlini, lioni, antalyai, máltai vagy liverpooli járat sem szerepel áprilistól az ideai menetrendben.

A járatotrlések mellett a légitársaság több célállomás felé ritkította járatait.

Peti András, a marosvásárhelyi Transilvania repülőtér igazgatója elmondta, hogy csupán egy értesítést kaptak a megváltozott menetrendről,

semmi többet! Ez a gyakorlat, soha nem kommunikálnak a repülőtér vezetőségével.

– A két németországi járat időszakos felfüggesztéséről van szó, ami március végétől szeptemberig tart. Nem azzal volt a gond, hogy nem volt elég utas. Utasok voltak. Ez az intézkedés hihetetlenül sok bonyodalmat okoz nekünk, a kialakult helyzetben az utasok hívnak, hogy mi lesz a már megváltozott és kifizetett jegyeikkel. Igyekszünk részleteket megtudni, hogy mit lehet tenni – fogalmazott Peti András.

A Wizz Air piacvezető Romániában

2023-ban Romániában összesen 24,5 millió légitutast regisztráltak, ez a szám közel 6 százalékkal nagyobb, mint a 2019-es rekordévben elkönyvelt utasszám. Akkor 23,3 millióan vették igénybe a légi közlekedést. A BoardingPass számításai szerint a Wizz Air 2023-ban több mint 13 millió utast szállított romániai célállomások és a világ más városai között, így a légi szállítás piacát körülbelül 53 százalékkal vezeti. Egy-egy Wizz Air-gépen tavaly átlagban 197 utas repült, tehát a gépek tele voltak.

– Érthetetlen számunkra, hogy ha már ilyen mértékben „meghódították” a romániai piacot, miért csökkentik a járatok számát – fogalmazott Peti András.

A szóban forgó járatok felfüggesztésének hátterében semmiképpen nem az utashiány állhat, inkább a kapacitáshiány valószínűbb, azaz a megnövekedett légi forgalom lebonyolításához nincs elég rendelkezésre álló repülőgép.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Erről jut eszembe

Harcedzett hölgy Mona Lisa. Rezenés nélkül őrizte meg rejtélyes mosolyát, amikor pár nappal ezelőtt két elszánt klímaaktivista nő levessel öntötte le a párizsi Louvre-ban. Vörös volt a lé, talán paradicsomleves, de túl forró már nem lehetett, mire a harcos tiltakozók a festmény közelébe jutottak. Am akár forrhatott volna is, a golyóálló üveg védte képen úgysem eshetett kár. Ahogy két évvel ezelőtt a rámozgalt torta is csak annyit értett az ártán úgy elkezdtek védeni, hogy az eredeti értékeit mi, nézők nem is csodálhatjuk meg közlőrl. Persze a jelek szerint a teremőrök mégsem eléggé eberek és elretentőek. Csak a jámbor műélvezőket tudják elriasztani a védőzsinóron kívülre. Az is igaz, hogy a médiának csak bizonyos hányada lovagolja meg az ilyen rendhagyó cirkuszokat. Rákérdeztem a chatGPT-re, mit tud Lisa leveles esetéről. Kiderült, hogy még semmit. Vagy az én chatbotom tompult el, vagy szeret mellébeszélni a Mesterséges Intelligencia, első intrádára összevissza hadovált, nem volt tudomása a mostani esetről, sőt továbbra is állította, a festményt soha senki le nem öntötte. Mindegy, ez csak egy mellékes közbevetés. A lényeg, hogy nemcsak a környezetet kell védelmezni, a műértékeket is! Ezt sokfelé megteszik. Az egyik legfrissebb információm ilyen vonatkozásban az, hogy a gyulai Almásykastélyban okosfóliákkal védik Munkácsy grafikáit. Az okosfólia egy üvegfelületre rögzíthető többfunkciós réteg. Elektromos feszültség hatására víztiszttá válik, így átengedi a fényt, míg alapállapotban opálos, megszüri a látható fény hozzávetőlegesen 80 százalékát – írják róla a

szakemberek. A kölcsönbe kapott grafikák hol gombnyomásra, hol egy fejhallgató felvételével láthatók. Egy-egy ilyen kiállítás minőségi feljavítása, a rosszabb állapotban levő festmények restaurálása az előbb kárhözhatott mesterséges intelligencia felhasználásával is történik. Illetve történhet, hiszen mindez jelentősen megnöveli a tárlatköltségeket. Mifelénk pedig erre ritkán van fedezet. Annak megszerzéséhez olyan rendkívül szerencsés csillagállás kell, mint amilyenek a Temesvári Művészeti Múzeum örülhetett. Nemzetközi érdeklődést keltő Constantin Brâncuși-kiállításuk költségeinek nagy részét az Európa Kulturális Fővárosa rendezvényre adott támogatás biztosította. Szeptembertől az idei január végi zárásig több mint százezeren örülhettek neki. Sokan nézték meg Marosvásárhelyen is a Nagybanvai remekművek című nagyszerű tárlatot a Várgalériában. November 8-tól a január 31-ig meghosszabbított nyitvatartás idején egyénileg és csoportosan is igen sokan fordultak ott meg. Az utolsó napon is iskolások sokaságával találkoztam a kiállításon, ahol Eleni Kurani kurátorral szerettem volna összefoglalni a rendezvény tanulságait. A budapesti művészettörténész most nem tudott eljönni, erre majd később visszatérünk, de a kezdeményező polgármester, Soós Zoltán elégtétellel mondhatta, sikeres volt a nagy értékű válogatás bemutatása. Az külön kiemelendő, mekkora szerencse, hogy a szállítás, biztosítás és más kiállítási költségek hatalmas anyagi terhet a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítvány által elindított Közép-európai Örökség Program vállalta fel. Nyilván a Marosvásárhelyi Kulturális és Művészeti Központ is dicséretet érdemel ezért a tárlatért. Amint a városgazda vázolta, a helybeli művészettel rendelkezők a továbbiakban is hasonlóan igényes kiállításokra számíthatnak. A szint, amire a napokban zárult tárlat emelte az elvárások mércéjét, nem tartható egykönnyen, de tudják, ennél alább nemigen adhatják. (N.M.K.)

Közel kétmilliót hozhat az új stratégia

Elkészült a Nyárádmente Leader Egyesület 2024–2028-as időszakra szóló fejlesztési stratégiája, amelyre az országos vidékfejlesztési program (PNDR) Leader tengelyén szeretne alapokat lehívni, de egy másik pénzalaptól is támogatást remél.

Gligor Róbert László

A fejlesztési stratégia alapjául szolgáló információkat az elmúlt időben a Nyárádmente kistérség 13 településén tartott közmeghallgatások és a partnerekkel tartott három találkozás során, valamint az előző stratégiák tapasztalataiból gyűjtötte össze az egyesület akciócsoportja – tájékoztatott Péter Hunor egyesületi ügyvezető. Mindezek alapján az akciócsoport hét intézkedést irányozott elő a következő fejlesztési időszakra, ezek mentén születnek meg a pályázati kiírások és a támogatások lehívása.

Az első két intézkedés a magán-szektorra célozza, az egyik kiírás nők vagy fiatalok (18–30 év között) által vezetett, pályakezdő (start-up) cégeknek szól, a másik a meglévő vagy újonnan alakult cégeknek nyújt támogatást új tevékenységek beindítására. A harmadik intézkedés keretében civil szervezetek kérhetnek támogatást örökségvédelmi el-

képzelésekre, és ugyancsak két intézkedés célozza az önkormányzatokat: egyikkel a meglévő szolgáltatásaik fejlesztésére vagy újjak létrehozására, a másikkal az „okostelepülés” típusú, azaz újító elképzelések megvalósítására kérhetnek anyagi hozzájárulást. A hatodik intézkedés révén a helyi akciócsoport kérhet támogatást együttműködési pályázat megvalósítására.

Újdonság a stratégiában a hetedik intézkedés, amely ezúttal a szociális területet érinti, a hátrányos helyzetű családokat és gyerekeket támogatná. Az eddigi szociális kiírásoktól eltérően (ahol „csak” 100 ezer euróra lehetett pályázni), most a keret alsó értékhatára 350 ezer euró, de a megszerzett pontoktól függően szinte kétszerese is lehet. Szintén újdonság, hogy míg az első hat „hagyományos” kiírásra az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (FEADR), a hetedikre az Európai Szociális Alap+ nyújthat külön forrásokat.

A fejlesztési stratégiát benyújtották kiértékelésre, de ez legkevesebb két-három hónapot vesz igénybe, ugyanis országos szinten 245 akciócsoport készített stratégiát. A dokumentumcsomag életbe léptetésére a népesség és a lefedett földrajzi terület alapján a nyárádmenti akciócsoport 1,1 millió euró-

tól kezdődő támogatási forrást kaphat, de a stratégia minősége, az elért pontszámok és bónuszok függvényében elérheti az 1,9 milliót is.

A megszületett döntések és a rendelkezésre álló pénzkeret alapján az egyesület közgyűlése osztja le az egyes intézkedésekre jutó összegeket. Mindez nem lesz rövid folya-

mat, ezért az új stratégia első pályázati kiírásai az ősz végére várhatók, de akár a következő év elejére is ki nyúlhatnak, ha a kiértékelés és a szerződéskötések túlzottan elhúzódnak – véli Péter Hunor menedzser.

A Nyárádmente Leader Egyesületet 56 partner alkotja, ebből 13 (23%) önkormányzati és 43 (77%)

a magán- és civil szektorból való. A 2017–2023-as fejlesztési ciklusban a Nyárádmente Leader Egyesület a rendelkezésre álló pályázati források 98 százalékát ítélte oda 56 pályázat támogatására öt intézkedés keretében, a fennmaradt 50 ezer eurót a következő év végéig lehet felhasználni egy újabb pályázati kiírás nyomán.

Hét intézkedés keretében elosztható pénzről dönthet a közgyűlés, ha a stratégia megkapja a támogatást

Fotó: Gligor Róbert László

Maradandó élményekkel távoznak a turisták

Rekordszámú látogatót vonzott tavaly a Rhédey-kastély

Rekordot döntött a tavaly az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyba látogató turisták száma, minden eddiginél többen voltak kíváncsiak a kastélyra, amely ugyanakkor 2023-ban Erdély egyik leglátogatottabb helyének bizonyult.

Menyhárt Borbála

Erdőszentgyörgy egyik büszkesége a Rhédey-kastély, amelyet évről évre egyre többen keresnek fel, hisz nem csak az angol királyi családdal való kötelék, valamint Rhédey Klaudia, hanem az elárasztott Bözödújfalú történetével, valamint a híres zenélő kút készítőjének, Bodor Péter székely ezermesternek a munkásságával is megismerkedhetnek az odalátogatók.

Gáspár Péter idegenvezető ottjártunkkor elmondta, az utóbbi években évről évre nőtt a kastélyba látogató turisták száma, tavaly pedig megkétszereződött az addig rekordnak számító látogatószám, elérte a 12-13 ezret.

– Elsősorban magyar anyanyelvűek jönnek a Rhédey-kastélyba, azonban míg régebben inkább magyarországiak érkeztek, szerencsére ez változott, egyre többen látogatnak

ide Erdély különböző szegleteiből, mondhatni az erdélyi magyarság is felfedezte ezt a kastélyt. Többnyire Udvarhelyről, Székelykeresztúrról, Csíkszeredából, Marosvásárhelyről szerveznek gyakran buszos kirándulásokat, de a mai napig a legtöbb szervezett buszos kirándulás keretében Magyarországról jönnek. Az utóbbi időben a Kárpátokon túlról is érkeznek szervezeten, egyezségünk van bukaresti turisztikai irodákkal, amelyek szinte heti rendszerességgel küldenek egy busznyi turistát a nyári időszakban – tudtuk meg az idegenvezetőtől.

Mint mondta, a nyár, a július, augusztus számít csúcseznek, de már márciusban kezdik érezni, hogy „beindul az élet”, már most januárban több-busznyi látogató jelentkezett be a nyári időszakra, ezért nagyon úgy tűnik, hogy az idei év még a tavalyi rekordot is túlszárnyalja – tette hozzá Gáspár Péter.

A látogatók elsősorban az angol királyi család erdőszentgyörgyi gyökereire, annak történetére kíváncsiak, főleg Rhédey

Klaudia története vonzza őket, de sok Marosvásárhelyről érkező turista érdeklődik a zenélő kút készítőjének, Bodor Péternek a története iránt. A zenélő kút makettje megtekinthető a kastélyban.

Ugyanakkor a székelyföldiek, de a magyarországiak körében is nagy érdeklődésnek örvend Bözödújfalú története, az ennek szentelt emlékkiállítás, benne a falumakett a kastély egyik vonzereje.

Nemrég új kiállítási tárggyal bővült a Rhédey-kastély tárlata az Erdőszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal, valamint a Württemberg Sándor Egyesület együttműködésének köszönhetően. Württemberg Sándor herceg a 6. Württemberg huszárezred ezredese volt, és egyenruhájának egyik részét, a dolmányát rekonstruálta Dávid Alpár népviselet-készítő, ami immár a Rhédey-kastély tárlatát gazdagítja. A dolmány egy többlépcsős projekt része, így a továbbiakban több ruházati kiegészítő érkezik, például mente vagy csákó.

Gáspár Péter megjegyezte, a magyar, angol, román és német nyelvű idegenvezetés során igyekeznek élményszerűen átadni a látogatóknak az ismereteket, betekintést nyújtani a látottak történetébe. Amikor a Klaudia történetét hallgatja az ember, érezze azt, hogy a 19. századba repül vissza, amikor pedig Bodor Péter történetéről hall, akkor egy furfangos székely településén képzelje el magát. A Bözödújfalú történetével való szembesüléskor gyakran látják, hogy könnybe lábadnak a szemek, mintha valamelyest átélnek azt a tragédiát, amit az onnan elszármazottak gyakor átéltek. Úgy tűnik, ez az élményszerű információátadás eredményesnek bizonyul, ugyanis volt gyerek, aki három év múlva visszatért, és emlékezett a kastélyban látottakra, sok esetben pedig különböző internetes oldalakon a hozzászólásokból is az derül ki, hogy emlékezetesek maradtak a turisták számára az itt látottak – mondja az idegenvezető.

A Rhédey-kastély körüli park, amit a nyáron szeretnének megnyitni, egy újabb vonzóerő lesz majd a turisták szemében, hiszen a szinte kéthektáros területen hangulatos sétányok, filagóriák, több száz dísznövény és cserje, játszótér, szabadtéri testedzéshez szükséges elemek, madáretetők, padok gondoskodnak arról, hogy kellemes környezetben tölthessenek el némi időt az odalátogatók.

Fotók: Nagy Tibor

Biborkát csak élete első perceiben, a névadáskor becézték. Ezzel ki is merült a szülői kényeztetés, mintha minden fegyelmezett, rideg gesztusával azt akarta volna sugallni neki az otthoni viharoktól megtépzott édesanyja: nekem sem könnyű, ne várd, hogy a kevés életerőmből, amit apád meghagy, neked is juttassak valamit.

– A fotókon, amelyekre nemrég talált rá az öcsém, rendszerint háttér szereplő vagyok. Őt sokat fényképezték egyedül is, mint „trónörökös”, én valahogy mindig láthatatlan maradtam – vette elő a nagy, barna fedélű családi albumot a negyvenes évei közepén járó, kislányosan szép arcú nő, miután helyet kínált a narancsillatú, kanári-kórústól hangos nappaliban. Egymás után sorakozó, fekete-fehér időköcköket vezetett végig az út a nyolcvanas évekből gyermekkoron, amelyben egy ábrándos tekintetű, fehér masnis apróság végtelenül egyedül érezte magát.

– Tudod, milyen az, amikor a lélek sír? – nézett rám firkészőn, miközben a régi somostetői vendéglő egyik asztalánál megörökített pillanatképet mutatta. Rezzentelen arccal folytatta: – Számomra szinte mindennapos volt ez az állapot. Nem volt senki, akire odaszaladhattam volna a félelmeimmel, fájdalommal vagy éppen a morzsányi örömmel, mert vagy „állt a bál” nálunk, és akkor a legjobb volt meglapulni, mint a kövek a Marosban, vagy vihar előtti-utáni szélcsend uralkodott a lakásban, azaz apám végre elaludt, olyankor pedig lélegzetet is csak halkan vehettünk. Azt hiszem, még akkoriban, négy-öt évesen kötöttem szövetsé-

get a csenddel, ami egyet jelentett a pillanatnyi biztonsággal, nyugalommal.

– Ez a kép egy kívülállónak semmit sem árul el ebből a léthelyzetből – jegyeztem meg, miközben felismertem a fotón beszélgetőtársam négy évtizeddel korábbi, fagylatos mosolyát. Az elegáns felnőttektől és a huncut szemű fiúcskától alig észrevehetően elhúzódva nézett bele a múltat foglyul ejtő masinába.

– A vasárnap délutánok némileg tényleg mások voltak, főleg nyáron. Mintha az otthoni négy fal közül kiszabadulva lecsillapodtak volna a szülem között dúló indulatok. Olyankor még nevetgéltem is tudtak egy korsó sör mellett, de este, hazatérés után rendszerint újra minden veszekedésbe fulladt. Apám keze gyakran eljárt, mi, gyerekek is kaptunk, ha megpróbáltunk beleva-
vatkozni a felnőttek dolgába. Főleg engem „tüntetett ki” ezen a téren a figyelmével, én pedig úgy védekeztem, hogy igyekeztem észrevétlen maradni.

– Általában min veszten össze a szüleid? – kérdeztem.

– Apám betegesen féltékeny típus volt, így aztán mindig talált okot arra, hogy megke-
serítse anyu napjait. Az otthoni háborús hangulat miatt sokáig nem akartam elfogadni a nőiességemet. Ez persze csak később tudatosult bennem, tinédzserként nemigen meditéltam azon, hogy miért járok

Bátorságcseppek

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

folyton az alakomat elrejtő bő cuccokban. Tizenhat éves koromban egyik napról a másikra rövidre vágattam a kiskoromtól növelt hajamat, ezzel teljesen kiakasztottam a fiúkat az iskolában, de anyámat is. Talán akkor láttam először az arcán valami felém irányuló érzelmfélélt, leginkább döbbenetet. Utólag visszagon-
dolva, ez lehetett az első lépés az igazi önmagam felé, ezért is ragaszkodom a mai napig a rövid hajhoz. A nagy változást azonban nem a külsőségek hozták, bár hiszek abban, hogy amit magunk körül megteremtünk – a rend vagy a káosz –, a belső világunkat is alakítja.

– És mi hozta meg a változást? – vettem fel az elengedett gondolatfonalat.

– Tizennyolc éves sem voltam, amikor elköltöztem otthonról az első nagy szerelmemhez, pontosabban az édesanyjához, a kedvesemet ugyanis a kapcsolatunk harmadik hónapjában behívták katonának. Az anyukája korán elvált, így egyedül nevelte fel a fiát. Nála erősebb lelkiületű és műveltebb asszonnyal azóta sem találkoztam. Az első perctől volt közöttünk egy különleges összhang, ami kárpótolta az állandó szeretet-
éhségben telt gyerekkoromért. Tőle, Fanni nénitől tanultam meg jóban lenni önmagammal és a körülöttem levő világgal, és mindebből a legjobbat kihozni. Ő mutatta meg, hogyan adhatom át teljesen magam bármi-

nek, amibe belefogok, akár egy regény elolvasásának, akár egy finom étel elkészítésének, egy filmnek vagy éppenséggel a portórlésnek, mosogatásnak. Arra is ő vezetett rá, hogy az élet egy olyan ajándék, ami, ha jól „forgatjuk”, folyamatosan mutat egy új, titkos rekeszt. Sajnos a párkapcsolatom nem bizonyult hosszú életűnek, mindössze pár évig maradtunk együtt az akkori szerelmemmel. A szakítás után még sokáig ápolgunk a barátságot Fanni nénivel, de végül a körülmények úgy hozták, hogy egyre kevesebb időt tölthetünk együtt, főleg miután férjhez mentem, és megszületett a nagyobbik lányom. A „pótanyám” rövid idő múlva megbetegedett, és el is távozott ebből a világból. De az ajándékait itt hagyta nekem: a kedvenc selyemsálját, egy noteszt teli életbölcsességekkel, és a legfontosabbat, az önmagam szabadságának megéléséhez szükséges, láthatatlan bátorságcseppeket, amelyeket a szavaival, mozdulataival, egész lényével adagolt nekem. Azóta is szenvedélyesen keresem a változás, változtatás apró lehetőségeit, és kimondhatatlan örömmel tölt el, amikor egyre-kettőre ráakadok. Nemrég például elhatároztam, hogy idén nem bontom le a karácsonyfát, amit olyan nagy örömmel díszítettünk fel a lassan kamaszodó gyerekeimmel. Műfenyőre esett ezúttal a választásunk, mert az nem kezd el egy idő múlva hullni, és mivel most is pont olyan pompás látványt nyújt, mint szenteste, arra gondoltam, miért ne maradhatna nálunk egész évben az ünnep. Izgalmas csendélelet festhet majd róla a kislányom, ha kedve tartja, amikor egy kis pohárban az első csokor hóvirág a fa mellé kerül.

Szerkesztette: Benedek István

Az EU garancia- megállapodást írt alá Ukrajna újjáépítésére

Az Európai Bizottság és a Világbank-csoporthoz tartozó International Finance Corporation (IFC) garanciamegállapodást írt alá 90 millió euró értékben olyan beruházások támogatására, amelyek a magánszektor bevonásával segítik elő Ukrajna újjáépítését – tájékoztatót az uniós bizottság hétfőn.

A brüsszeli testület közleménye szerint a garanciamegállapodásnak köszönhetően az ukrainai újjáépítésben részt vevő magánszektorbeli vállalatok által mobilizált beruházások várhatóan több mint 500 millió eurót mozgósítanak majd az egyes ágazatokban, beleértve az alapvető infrastruktúrát és az ártermelést, a szén-dioxid-mentesítést és a megélhetés biztosítását.

Az uniós bizottság Várhelyi Olivér bővítésért és szomszédságpolitikáért felelős uniós biztost idézte, aki azt mondta: a megállapodás újabb példája az EU és az IFC közötti együttműködésének az ukrainai befektetések fellendítése érdekében.

Az Európai Fenntartható Fejlődési

Alap Plusz (EFSD+) által biztosított garancia segíteni fog az ország infrastruktúrájának újjáépítésében, támogatja az üzleti szektort, és megerősíti gazdaságának ellenálló képességét – mondta a magyar uniós biztos.

Az Európai Bizottság emlékeztetett: Oroszország Ukrajna elleni háborújának 2022. február 24-i kezdete óta az országnak nyújtott uniós támogatás több mint 88 milliárd eurót tesz ki. Ez magában foglalja az uniós intézmények és a tagállamok hozzájárulásait a gazdasági, pénzügyi, katonai és humanitárius támogatáshoz, valamint az ukrán menekültek fogadásához az EU tagállamaiban.

Közölték továbbá, hogy az IFC 2022-ben 2 milliárd dollár értékű programot indított Economic Resilience Action (ERA) néven az ukrainai magánszektor támogatására. Azóta az IFC több mint 650 millió dollár finanszírozást nyújtott, és több mint 400 millió dollárt mozgósított a technológiai szektor, az agrárüzlet, a kritikus export és import, valamint a kkv-finanszírozás támogatására Ukrajnában. (MTI)

Új vulkanizáló nyílt Marosszentkirályon

Gumicsere a „macis” műhelyben

A szakmai megújulás az ötödik X után sem lehetetlen küldetés – jól példázta ezt a marosszentkirályi Pap Attila, aki 50 évesen indított szülőfalujában új vállalkozást, egy vulkanizálóműhelyt. A létesítmény bejáratánál hatalmas játékmackók csalogatják az arra járókat.

Nagy Székely Ildikó

– Tíz éve van cégem, korábban fuvarozással foglalkoztam. A saját kamionomon szállítottam az árut, de az utóbbi időben úgy éreztem, hogy ez már nem

éri meg. Sokat jártam külföldre, és a nyolcéves kisfiam gyakran mondogatta, hogy „apa, annyit vagy elmenve”. Főként ez ébresztett rá arra, hogy valami mással kell próbálkozni, amiből a családommal meg is tudnék élni – idézte fel az előzményeket az autószerelő végzettségű férfi. – Ennek a kis szerviznek az épülete már régen megvolt, édesapámékkal közösen építettük. Korábban garázsként működött, de tágas helyiségről lévén szó, fontolgattam, hogy hogyan lehetne jobban hasznát venni. Szentkirály hatalmasat nöött az utóbbi években, ezért is láttam értelmét ennek a szolgáltatásnak. Abból indultam ki, hogy ha száz barátomból tíz hozzám fog járni a javításra szoruló autógumikkal, akkor valószínűleg bejönnek a számításaim. Nagy előny, hogy a műhelybe be lehet hajtani az autókkal, én az út szélén sosem dolgozom.

– *Mióta működik a műhely?* – kérdeztük.

– Október 10-én nyitottam meg kizárólag személygépkocsik és dubák (sz. m. furgonok) számára. Ez inkább szezonális munkának tekinthető, tavasszal indul be a forgalom, és a téli hónapokig tart, decembertől nemigen van kereslet.

– *Értékesít is gumikerekeket?*

– Nem, kizárólag azzal dolgozom, amit a kliens hoz.

– *Honnan szerezte be a munkagépeket?*

– Egy kolozsvári cégtől vásároltam a felszerelést, a kompresszortól és a centrálótól a levegőpisztolyon át a dinamometrikus kulcsig és a sublerig mindentől vadonatújra. Persze, ezzel koránt sincs vége a kiadásoknak, hiszen az ölmet rendszeresen meg kell venni, a szerszámok elromolhatnak, a helyiség fűtése és az áramszolgáltatás is pénzbe kerül. Azzal is tisztában vagyok, hogy el kell telnie pár évnek ahhoz, hogy kialakuljon a kliensköröm, még „kicsi” vagyok, fejlőd-nöm kell.

Fotó: Nagy Tibor

– *Mikor van nyitva a műhely?*

– Hétköznapokon reggel 8 órától délután 5-ig, szombaton 8-tól 12-ig dolgozom, vasárnap és azokon a szombati napokon, amikor a tehetségesen futballozó kisfiamnak fontos meccse van, zárva tartok.

– *Mesél ezekről a macikról?* – kérjük már az ajtónál állva, távozás előtt.

– A kisfiaméi. A külföldi utakról sok játékot hoztam neki az évek során, és mivel nagyon jószívú, az elmúlt időszakban örömmel adományozott belőlük szegény sorsú gyermekeknek. A macik megmaradtak, így megkérdeztem tőle, hogy kitehetjük-e őket a műhelyre. Azonnal beleegyezett. A helybéli gyerekek úgy emlegetik a műhelyt, hogy a „macivulkanizáló”, és szívesen jönnek ide.

Optimista gazdasági kilátásokkal kecsegtet 2024

Gyorsuló ütemben növekvő GDP és csökkenő infláció

Nagy-Bodó Szilárd

Az idén, a Romanian Economic Monitor kutatócsoport előrejelzése szerint, gyorsuló ütemben fog növekedni a GDP, csökkenni fog az infláció, illetve nagyobb bérekre lehet számítani. A múlt évben a GDP-arányos gazdasági növekedés nem érte el a 2%-ot. Az előrejelzés az idei évre 3%, míg az infláció 5%-ig csökkenhet, ami nem azt jelenti ugyan, hogy csökkenni fognak az árak, hanem azt, hogy lassabban fognak emelkedni.

Vannak pozitív jelek és vannak kockázati tényezők, ha az év egészét nézzük gazdasági szempontból, röviden úgy lehetne összefoglalni az előrejelzést, hogy mérsékelten optimista, mondta dr. Szász Levente közgazdász, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának dékánhelyettese, egyetemi tanár, a Romanian Economic Monitor projektkoordinátora. Jó hír, hogy a tavaly tapasztalt lassuló gazdasági növekedés az idén felgyorsulhat. A Romanian Economic Monitor kutatócsoport 3%-os GDP-arányos növekedést jelzett előre, ami nagyrészt megegyezik a többi elemzőintézet adataival.

Dr. Szász Levente közgazdász

A tavalyhoz képest enyhe gyorsulás két fő tényezőre vezethető vissza: az egyik az, hogy a háztartások reáljövedelme emelkedni fog, a másik pedig az európai uniós források folyamatos érkezése és felhasználása, elsősorban infrastrukturális beruházásokra.

A bérek kapcsán a Romanian

Economic Monitor projektkoordinátora elmondta, már 2023 második felében az inflációt meghaladó ütemben nőtt az átlagbér, vagyis nemcsak többet kerestek az emberek, de ezt a többletjövedelmet nem vitte el az infláció. Az idei évre pedig a minimálbér emelkedése is kilátásba van helyezve az év köze-

pétől, illetve a nyugdíjak kétlépcsős emelése is. Ezek hajtják a keresletet és fogyasztást, a fogyasztás növekedése pedig pozitívan hat a gazdasági növekedésre, részletezte dr. Szász Levente.

Az infláció kapcsán a professor kiemelte, hogy az év elején bevezetett adóemelések negatívan fogják érinteni a vállalkozásokat. Az adóemelések miatt az év első felében számítani lehet az infláció növekedésére, de ezt követően folytatódni fog a csökkenés. Míg 2022-ben 16,4% volt az éves infláció, tavaly év végére 6,6%-ra csökkent, és az előrejelzés értelmében idén év végére eléri a 5%-ot. – Bár csökkenő tendenciát jelzünk előre, ez az 5% még mindig távol van attól a céltól, amit a Nemzeti Bank meghatározott, azaz a 2,5%-tól – tette hozzá a dékánhelyettes.

– Ezzel együtt nem az infláció a legnagyobb kockázati tényező, hanem a költségvetési hiány, amely rövid és hosszú távon is kiemelt probléma mind a lakosság, mind a vállalatok szempontjából, még akkor is, ha kormányzati tényezőről van szó. Az állami költségvetés hiánya historikusan is nagyon magas, és biztosak lehetünk abban, hogy ez a gond nem fog eltűnni a 2024-es

évben, sőt a költségvetési hiány mértéke arra enged következtetni, hogy az idén további kiigazításokra lesz szükség, ami azt jelenti, hogy további adóemelések várhatók – húzta alá Szász Levente. Hozzátette, hogy nagy valószínűséggel ezek a választások utánra lesznek ütemezve. Romániának a költségvetési hiányát mindenképpen kezelnie kell, hiszen a jelenlegi helyzet nem fenntartható.

A projektkoordinátor szerint minden ilyen intézkedés nagy terhet ró a vállalatokra. Nem könnyű áthidalni ezeket a nehézségeket, ezek az időszakok azok, amikor a sikeres vállalatok túl tudnak élni, a kevésbé sikeresek pedig vagy átalakítják a munkamódszereiket, az üzleti modelljeiket úgy, hogy adaptálódnak tudjanak az új, nehéz környezethez, vagy meg kell szüntetniük a tevékenységüket. Jó hír, hogy előbbi a nagyobb arányú, hiszen azt tapasztaljuk, hogy rugalmasan alkalmazkodik a vállalati szféra az új kihívásokhoz, akkor is, ha ez nem könnyű, húzta alá az egyetemi professor. A következő időszakban is – sok szempontból – szükség lesz az alkalmazkodás képességére, így a vállalatok számára fontos az erre való felkészülés.

Rasovszky Kristóf aranyérmes a vizes vb-n

Rasovszky Kristóf aranyérmet szerzett a nyílt vízi úszók 10 kilométeres vasárnapi versenyében a dohai világbajnokságon.

A dohai öbölben gyakorlatilag ugyanolyan körülmények várták a férfiakat, mint egy nappal korábban a nőket, a kellemes hőmérséklet mellett az erős szél ezúttal is jelentős hullámokat kavart a vízben.

Az olimpiai kvalifikációs viadalon 79-en szálltak harcba az utolsó kvótáért, a mezőnyben ott volt mindhárom fukuokai dobogós, így már biztos olimpiai résztvevő, a címvédő német Florian Wellbrock, Rasovszky, valamint a szintén német Oliver Klemet.

Rajtuk kívül a legjobb 13, illetve kontinensenként további egy úszó (olyan országból, amelynek nem volt olimpiai indulója) szerezhette olimpiai kvótát.

Rasovszky a 6-os rajtszámmal vágott neki a hat 1660 méteres körből álló viadalnak. Rögtön a rajt után az európai „nagyemlék” – köztük a két magyar – „megrántották” a mezőnyt, és komoly iramot diktáltak, az első kört Rasovszky zárta az élen.

A táv feléhez érkezve is ő tempózott

elől, de a mezőny nagyon együtt volt, az első tízet mindössze négy másodperc választotta el egymástól. Az élmezőny a folytatásban is együtt tempózott, az utolsó kört a francia Logan Fontaine kezdte meg az élről, de a többiek szorosan ott voltak a lábvizén. Ezer méterrel a cél előtt még mindig kevesebb mint két másodperc volt a különbség az első és a hetedik között, óriási helyezkedés indult meg, Rasovszky pedig az élre tört.

A magyar klasszis az utolsó kanyart követően két testhossznyi előnyt szerzett, és innen már nem is engedte ki a kezéből a győzelmet, magabiztosan diadalmaskodott.

Egy másik magyar, Betlehem Dávid is végig az élmezőnyrel úszott, a hajrában a bronzéremre is volt esélye, azonban az óriási fizikai csata után végül hatodikként csapott célba.

Rasovszky a magyarok első érmét szerezte a dohai világbajnokságon. A 26 esztendő, ötkarikás ezüstérmes magyar karrierje második világbajnoki címét szerezte meg: 2019-ben, Kvangdzsuban 5 kilométeren, míg most az olimpiai versenyszámban diadalmaskodott.

Eredményjelző

Vizes világbajnokság, nyílt vízi úszás, férfi 10 km, világbajnok: RASOVSZKY KRISTÓF 1:48:21.2 óra, 2. Marc-Antonie Olivier (Franciaország) 1:48:23.6, 3. Hector Pardoe (Nagy-Britannia) 1:48:29.2, ...6. BETLEHEM DÁVID 1:48:29.9.

Az aranyérmes Rasovszky Kristóf a férfi nyílt vízi úszók 10 kilométeres versenye után a dohai vizes világbajnokságon 2024. február 4-én
Fotó: MTI/Derencsényi István

Davis-kupa: a magyarokat verő németek a 16 között

Valkusz Máté két szettben kikapott Jan-Lennard Strufftól szombaton a Tatabányán rendezett, Magyarország – Németország tenisz Davis-kupa-selejtező negyedik mérkőzésén, így a 3-1-es előnyhöz jutott vendégek megnyerték a párharcot, és továbbjutottak a világdöntőbe.

Az 1-2-re álló párharc a két első számú játékos, azaz Marozsán Fábián és Struff összecsapásával folytatódott volna – annak a tudatában, hogy német siker esetén véget ér a csata, magyar diadalnál pedig jöhet az utolsó felvonás Fucsovics Márton és Dominik Koepfer főszereplésével. Nagy Zoltán kapitány azonban változtatott a felálláson, és Marozsán helyett – aki saját bevallása szerint nincs élete formájában – Valkuszt küldte pályára.

A világranglistán 213. magyarnak viszont nagyon is jól megy mostanában, ugyanis januárban a selejtezőből indulva feljutott élete első Grand Slam-főtáblájára az Australian Openen, ahol négy szettre kényszerítette a top 50-es ausztrál Max Purcellt. Tatabányán viszont még nehezebb feladat várt rá az öt 189 hellyel megelőző Struff személyében, aki ugyanakkor pénteken játszmát sem nyert Fucsovics Márton ellen.

Első találkozójukon a 25 esztendő, Valkusz öt gémen át állta a sarat, de ekkor nyolc évvel idősebb riválisa már kihasználta harmadik bréklabdáját, majd

5:2-re elhúzott. Struff egyre inkább „elengedte a kezét”, mindenhol tüzelt, és sorozatban három ásszal lezárta a 31 perces szettet.

A folytatásban a hazaiak volt junior világlélsője 2:2 után került ismét brékhátányba, majd az ellenfél tovább ütötte az ászokat, aztán 2:4-nél – Valkusz negyedik kettős hibáját követően – megint elvette az elbizonytalanodó magyar szerváját. Innentől már nem volt kétséges, ki lesz a győztes, Struff magabiztosan lezárta a találkozót, amely 59 percig tartott.

A párharcot megnyerő, háromszoros Davis-kupa-bajnok németek tehát továbbjutottak a DK-finálé 16 csapatos csoportkörébe, a vesztes magyar együttes pedig osztályozót vív össze.

A magyar válogatott sorozatban ötödik selejtezett a fináléba jutásért, és

Eredményjelző

Tenisz Davis-kupa, selejtező: Magyarország – Németország 2-3.

Egyéni eredmények: Piros Zsombor – Kevin Krawietz 7:6 (7-2), 6:3, Marozsán Fábián, Valkusz Máté – Kevin Krawietz, Tim Pütz 3:6, 6:7 (3-7), Valkusz Máté – Jan-Lennard Struff 3:6, 2:6, Marozsán Fábián – Dominik Koepfer 2:6, 6:7 (4-7), Fucsovics Márton – Jan-Lennard Struff 6:3, 7:5.

ezekből egyszer, 2018-ban jött össze a világdöntő.

A párharc negyedik meccse után a műsorközli bejelentette, hogy vége a programnak, de tíz perccel később kiderült – miközben a közönség java része már hazament –, hogy a két kapitány döntése alapján lejátsszák az ötödik mérkőzést is. A már tét nélküli összecsapáson hazai részről Piros Zsombor lépett pályára, aki legyőzte Kevin Krawietzet, 2-3-ra alaktva a végeredményt.

Simán kaptak a románok a görögöktől

Nem tudtak lépést tartani a románok a görögökkel a tenisz Davis-kupa I. világcsoportjában maradásért rendezett mérkőzésen. Az athéni összecsapáson a házigazdák legjobbjára, a világranglista-10. Sztefanosz Cicipász 6:3, 6:4-re felülmúlta a románok legjobbját, Marius Copilt. Ezután az ATP 264. helyén álló Nicholas Davidnak lett volna esélye javítani, hiszen ellene jóval gyengébben rangsorolt játékost neveztek a hazaiak: Arisztotelisz Tanosz a világ 1433. legjobbjára. A román teniszező azonban elszalasztotta a lehetőséget, és – bár az első szettet esélyeshez méltón behúzta, de aztán visszaesett a játéka – háromjátzmás vereséget szenvedett (6:4, 3:6, 2:6). A görög siker végül a párosok találkozóán született meg, amikor a Sztefanosz Cicipász–Petrosz Cicipász kettős 6:7 (4-6), 6:3, 6:4-re nyert a Marius Copil és Victor Vlad Cornea duó ellen.

Sinner és Szabalenka nyert az Australian Openen

A címvédő Novak Đoković az elődöntőben kikapott az olasz Jannik Sinnerrel az ausztrál nyílt tenisz-bajnokságon, így a szerb játékos nem védhette meg címét Melbourneben. Helyette az ellene sikeres Sinner diadalmaskodott, aki a fináléban az orosz Danyil Medvegyev ellen 3:6, 3:6, 6:4, 6:4, 6:3 arányú győzelmet aratott. A nőknél a fehérorosz Arina Szabalenka megvédte előző évben először megszerzett Australian Open-bajnoki címét, mivel a döntőben 6:3, 6:2-re legyőzte a kínai Cseng Csin-vent.

Örökrangadó a hétközi fordulóban

Hétközi fordulót rendeznek a magyar labdarúgó NB I-ben: a 19. kör programjából kiemelkedik a címvédő Ferencváros és az MTK Budapest mérkőzése, amelyet tegnap lapzárta után játszottak.

Az előző évet az élen záró Paks megőrizte pozícióját, mivel vasárnap 2-1-re legyőzte otthon a Puskás Akadémiát. Az éllavas a kieső helyre visszacsúszott Mezőkövesd vendége lesz csütörtökön, míg a harmadik helyen álló Fehérvár a sereghajtó Kisvárdára otthonában lép pályára ma.

A mérkőzéseket az M4 Sport élőben közvetíti.

A 19. forduló programja:

* ma: Kisvárdai Master Good – Fehérvár FC (18.45 óra), Puskás Akadémia FC – Zalaegerszegi TE FC (21.00);

* holnap: Mezőkövesd Zsóry FC – Paksi FC (17.00), Kecskeméti TE – Diósgyőri VTK (21.00);

* tegnap, lapzárta után játszották: Újpest FC – Debreceni VSC, Ferencvárosi TC – MTK Budapest.

Eredményjelző

* Superliga, 24. forduló: FC Voluntari – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, Bukaresti FCSB – Konstancai FCV Farul 1-1. Az élcsoport: 1. FCSB 51 pont, 2. Kolozsvári CFR 1907 42, 3. Rapid 1923 42, 4. CSU Craiova 37, 5. FCV Farul 37, 6. Sepsi OSK 33.

* NB II, 19. forduló: Vasas FC – Szeged-Csanád Grosics Akadémia 0-0. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza Spartacus FC 46 pont/19 mérkőzés, 2. ETO FC Győr 38/18, 3. Szeged-Csanád Grosics Akadémia 34/19, 4. Vasas FC 33/18, 5. HR-Rent Kozármisleny 31/18.

Sigér Dávid a Fehérvárhoz igazolt

Sigér Dávid az NB I harmadik helyén álló Fehérvár FC-nél folytatja pályafutását. A 33 éves középpályás csütörtökön távozott a Ferencvárostól, a székesfehérvári klub pedig hétfőn jelentette be érkezését.

„A megbeszélések során nagyon jó érzés volt, hogy szívesen látnának Fehérváron – idézte a Fehérvár FC közleménye a futballistát. – Örülök, hogy egy nagy presztízsű, erős klubnál folytatom, amely korábban itthon és nemzetközi szinten is szép sikereket ért el, bízom benne, hogy nekem is hasonló eredményekben lesz szerepem ebben az új érában.”

Sigér Dávid a Balmazújvárossal játszott először az NB I-ben, majd onnan 2018 júliusában szerződött az FTC-hez, amelynek színeiben 145 tétmeccsen lépett pályára, öt bajnoki címet és egyszer Magyar Kupát nyert. Szerepelt a Bajnokok Ligája, az Europa-liga és legutóbb az Európa-konferencialiga főtábláján is. Az FTC labdarúgójaként került be a magyar válogatottba, amelyben 14 alkalommal jutott szerephez.

A Magyarország – Németország tenisz Davis-kupa-selejtező helyszíne, a Tatabányai Multifunkciós Csarnok 2024. február 1-jén
Fotó: MTI/Bodnár Boglárka

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Anyakönyvi kivonatok kibocsátása

A születési, házassági anyakönyvi kivonatok és a halotti bizonyítványt a családtagok mellett felhatalmazott személyek számára is kiállíthatják.

Pálosy Piroska

Az anyakönyvi kivonatok a 2011. évi 64-es számú kormányhatározat 160. cikke szerint a jogos tulajdonos mellett kibocsáthatják meghatalmazással rendelkező személyeknek is, valamint az érintettek vagy azok törvényes képviselői által meghatalmazott ügyvédeknek.

A születési anyakönyvi kivonatot csak az érintett személynek vagy a törvényes képviselőjének bocsátják ki. A 14 év alatti és a 14 év feletti kiskorúaknak, akiknek nincs még személyazonossági igazolványuk, a születési anyakönyvi kivonatát a szülők vagy a törvényes képviselők kérésére bocsátják ki. A személyazonossággal rendelkező 14 év feletti kiskorú a saját nevében kérheti a születési anyakönyvi kivonatának a kibocsátását. A gondnokság alá helyezett személyeknek a születési anyakönyvi kivonatát a törvényes képviselőjük kérésére bocsátják ki.

Fotó: Szer Piroska

A házassági anyakönyvi kivonatot az egyik vagy mindkét házastárs kérelmére ki lehet állítani. A házassági anyakönyvi kivonatot a 159. cikkely szerint a túlélő házastársnak vagy válás esetén, alapos indokkal, a megfelelő bejegyzésekkel együtt lehet kiállítani.

Az anyakönyvi kivonat elvesztése, ellopása vagy megsemmisülése esetén a törvény 155-ös cikkelye szerint a jogosult személynek kell azt kérelmezni, és bélyegilleték megfizetése mellett új kivonatot állítanak ki.

Az új anyakönyvi kivonat kiállítását kérelmezőnek a formanyomtatvány szerint részletesen le kell írnia az elvesztés, ellopás vagy megsemmisülés körülményeit.

A lakosság-nyilvántartó hivatalokban kérelmezhető

Hatósági lakhelyigazolás

A lakhely bizonyítására szolgáló igazolást a lakosság-nyilvántartó hivataloknak tíz vagy húsz napon belül ki kell bocsátaniuk a kérelmezőknek.

A Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal közleménye szerint a lakhely bizonyítására szolgáló igazolást a lakosság-nyilvántartó hivataloknak tíz napon belül kell kibocsátaniuk a kérelmezőknek, ha ez a 2000 utáni évekre vonatkozik.

A 2000 előtti adatokra vonatkozó igazolást 20 napon belül kézbesítik. Ennek érdekében az igénylők jelenlegi lakhelyüktől függetlenül az ország bármelyik lakosság-nyilvántartó hivatalában írásban kérhetik az országos személynyilvántartó adatbázisból a szükséges adatokat. A kérvény be-

nyújtásához a személyazonosító igazolványt kell felmutatni, és az illeték fizetéséről szóló bizonylatot csatolni – tájékoztatott Codruța Sava, a Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal vezérigazgatója.

Hasonló igazolást többek között azok igényelnek, akik élni szeretnének a 2010. évi 263-as számú nyugdíjtörvény nyújtotta kedvezményes nyugdíjazási lehetőséggel, azzal az előnnyel, hogy a legkevesebb 30 évig szennyező ipari övezet nyolc kilométeres körzetében élők két évvel korábban kérelmezhetik az előre hozott kedvezményes nyugdíjazásukat, amelyre augusztus 31-ig még lehetőségük van. Szeptember 1-től a 2023. évi 360-as számú nyugdíjtörvény alkalmazásával megszűnik ez a kedvezmény. (szer)

A halotti bizonyítvány másodpéldánya

E-mailben nem igényelhető

Olvasói kérdésre a Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivataltól megtudtuk, hogy az eredeti halotti bizonyítvány másodpéldánya iránti kérelmet a rokon kapcsolatot bizonyító személy a haláleset regisztrálásának helye szerinti anyakönyvi hivatalban vagy a kérelmező lakóhelyén a városháza, illetve a lakosság-nyilvántartó hivatal anyakönyvi irodájában nyújthatja be.

Amennyiben más település vagy megye anyakönyvi hivatalából igényel valaki hivatalos másodpéldányt, azt a 2011. évi 64-es számú kormányhatározat 153-as cikkelye szerint a kérelem benyújtásának helyére küldik, és értesítik az igénylőt az átvétel lehetőségéről. Elhalálozás esetén a gyermekén kívül a testvérnek is kiállíthatják a halotti bizonyítványt – tájékoztatott Codruța Sava, a Marosvásárhelyi Lakosság-nyilvántartó Hivatal vezérigazgatója.

A halotti anyakönyvi kivonatot az elhalálozott családtagjainak (házastárs és gyermekek, az elhalálozott rokonai, negyedfokig) vagy más jogosult személyeknek (hagyatékok alapján meghatározott személyek, vagy akik a törvény szerint kötelesek rendelkezni a temetkezésre vonatkozóan – szerző-

déssel alkalmazottak) állítják ki. Az anyakönyvi hivatalban a kérelmet átvéendő tisztviselő három napon belül továbbítja az anyakönyvi kivonat kérelmezését az illető megye anyakönyvi osztályára. Az okirat ajánlott küldeményként érkezik, átvételi elismervénnyel.

Az anyakönyvvezető, aki az igényelt anyakönyvi kivonatot átvézi, értesíti a kérelmezőt, és 48 órán belül aláírás mellett át kell vennie azt. Ha a kérelmező a meghívást követően nem jelenik meg, és a kézhezvételtől számított három hónapon belül nem veszi át az anyakönyvi kivonatot, visszaküldik a kiállító önkormányzatnak érvénytelenítésre.

E-mailben magánszemélyek nem igényelhetnek más településről anyakönyvi kivonatot, a szabványos formanyomtatványt a kérelmező lakóhelye szerinti anyakönyvi hivatal ügyfélablakánál kell kitölteni és leadni.

A kérelem leadásához szükségesek mindazon okiratok, amelyekkel a kérelmező igazolja a rokon viszonyt: érvényes személyazonosító igazolvány, születési és házassági anyakönyvi kivonat, amelyekkel a rokonsági fokot lehet igazolni (testvérek esetében azt, hogy ugyanazon szülők gyermekei) – tájékoztatott a hivatal vezetője. (szer)

Tovább tart az Electrica digitális korszerűsítése

A fogyasztási index két hét múlva küldhető be

Az Electrica áramszolgáltató közleménye szerint az informatikai rendszerek komplex optimalizálásának idejét február 15-ig meghosszabbították, ezért a fogyasztók számára továbbra is elérhetetlenek bizonyos funkciók, mindekenélőtt a My Electrica platform. Az optimalizálással változik a villamos energia fogyasztási indexének a beküldési időszaka. Februárban a Maros megyei fogyasztók 19-

23-a között küldhetik be a villanyóra állását – áll az áramszolgáltató közleményében.

Márciustól a fogyasztási helyre vonatkozó index beküldési időszaka a villanyszámlán lesz feltüntetve. Az átmeneti korlátozások miatt a fogyasztók villany- és/vagy gázzámláját a szokásostól eltérő időpontban állíthatják ki, és később érkezik meg, a fizetési határidő pedig a számla kiállításának időpontjához igazodik. A számlákat interneten a Transilvania, Garanti

Bank, ING Bank, CEC Bank, BCR, Raiffeisen Bank, BRD applikációk révén, a StartPay automatáknál, az Orange Money, mobilePay Wallet, 24Pay, Pago applikációk révén, a BCR, BRD, Garanti Bank, Transilvania Bank, CEC Bank ügyfélablakáinál, az Idea Bank terminálján stb. lehet fizetni.

Az Electrica áramszolgáltató csapata előre is köszöni a fogyasztók megértését. Bővebb tájékoztatás a <https://www.electrifurnizare.ro/> honlapon található. (pálosy)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Több mint tíz alkalmazottal

Kötelező a kollektív munkaszerződés

A Marosvásárhelyi Területi Munkaügyi Felügyelőség februárban tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányt folytat a szociális párbeszédéről szóló 2022. évi 367-es törvény rendelkezéseiről.

A munkáltatókat emlékeztetik a törvény 97. cikkelyének 1. bekezdésében foglaltakra, miszerint a kollektív tárgyalások kötelezőek a legalább 10 alkalmazottal működő egységeknél.

A kollektív tárgyalások előnye a munkavállalók szempontjából többek között: nagyobb társadalmi igazságosság biztosítása a munkakörülmények, a bérek, a munkahelyi egészség és biztonság tekintetében, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása.

Előnyök a munkáltatók számára: az alkalmazottak és munkáltatók között a társadalmi béke megteremtése, illetve a teljesítményt, a termelékenységet és a személyzet lojalitását elősegítő munkahelyi légkör biztosítása – áll a területi munkaügyi felügyelőség főfelügyelője, Gliga Alin Vasile és Eva Man főfelügyelő-helyettes tájékoztatójában. (sz.p.)

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Már az autókban is hódít a ChatGPT

Volkswagen Golf VIII GTI, ráncfelvarrott változat, belső tér

Forrás: Volkswagen

Az autók fedélzeti rendszerei egyre több mindent kell tudjanak, hiszen mostanra ez is egy olyan tényező lett, ami versenyelőnyhöz segítheti a gyártókat. Már több autó esetében lehetett olyant hallani, hogy a központi kijelzőn lehet filmeket nézni, böngészni az interneten vagy éppen játszani. Utóbbi a Tesla fejlesztette a már tökéletesnek mondható szintre, ugyanis a központi kijelzőn futó játékok használatba tudják venni az autó egyes részeit. Így például egy versenyzős játékban a virtuális autónkat az igazi autónk kormányával tudjuk irányítani. A gépjárművek digitalizációján fel lehet habarodni, hogy

erre aztán mi szükség, mert csak elvonja a sofőr figyelmét. Azonban az autó ügyel a vezetőjére és az utasokra, ezért csak álló helyzetben engedni a szórakoztató tartalmak „fogyasztását” a központi kijelzőn. Az utasoknak szánt képernyők viszont egy másik lapra tartoznak, ott menet közben is lehet filmet nézni vagy játszani. Az, hogy ezek mennyire zavarják a jármű vezetőjét, az már egy másik kérdés.

Ezek voltak a szórakoztató digitális megoldások az autókban, most viszont szintet lépett ez a szektor is. Nemrégiben bemutatták a Volkswagen Golf VIII GTI ráncfelvarrott változatát, amelybe már integrálva lesz az OpenAI által fejlesztett ChatGPT. A gyártó tervei szerint az autókban működő, IDA névre keresztelt rendszerbe fogják beépíteni a mesterséges intelligencia alapú chatbotot. A cél az, hogy a ChatGPT segítse az autó alapértelmezett rendszerének a működését, például, amikor az IDA nevű rendszer nem tud válaszolni egy kérdésre, akkor segítségül hívja a mesterséges intelligenciát. Hasznosnak ígérkezik, hiszen vezetés közben a legtöbb embernek eszébe jutnak kérdések, így pedig lehetősége lesz ezeket azonnal feltenni, és választ kapni rájuk. Mindezt teljesen biztonságosan, legalábbis a Volkswagen szerint. A gyártó közleményében azt írja, hogy a

ChatGPT nem fér hozzá az autó adataihoz. Sőt, az sem elhanyagolható tény, hogy minden kérdés törölődik a megválaszolás után. Úgy fest, hogy a gyártó mindent megtett a biztonság érdekében, és erre szükség is van, hiszen az OpenAI vállalatot nemegyszer vádolták adatlopással, így szükség van az elővigyázatosságra.

A Volkswagen Golf rajongói számára pedig jó hír, hogy elsőként ez az ikonikus típus kapja meg a mesterséges intelligenciával is ellátott fedélzeti rendszert. Be kell ismerni, hogy kevés, a Golfnál elismertebb és nagyobb kultusszal rendelkező autója van a gyártónak, így a választás érthető.

A továbbfejlesztett szoftverrel együtt a Volkswagen megmutatta a Golf VIII GTI ráncfelvarrott változatának a belsejét is, amelyben a leglátványosabb változtatás az ediginél sokkal nagyobb belső kijelző. Ennél kevésbé feltűnőbb, viszont annál örömteliber hír lehet a vásárlók számára, hogy a gyártó végre számúzte az érinthető gombokat a kormányról, és visszatértek a fizikailag is megnyomhatók. Az érintőgombok miatt a Volkswagen – és más gyártók is, akik bevezették ezt a technológiát – sok negatív visszajelzést kapott a vásárlóktól. Most úgy tűnik, a Golfban legalábbis, hogy megszűnik ez a probléma.

Az Egyesült Államokban jobban fogynak a hibridek, mint az elektromos autók

Az Egyesült Államokban egyre többen térnek vissza a szalonokba új autót vásárolni, ezzel együtt pedig mind nagyobb a hangsúly a hibrid meghajtáson, szemben a tisztán elektromos autókkal, derül ki az S&P Global friss adataiból. Az elemzők tavaly január és október között rendelkezésre álló adatokból vontak le következtetést. Ezek értelmében az addig benzines autót használó emberek 8,3%-a váltott hibrid gépjárműre. A statisztikákon belül kiemelik az októberi hónapot, amikor 9,9%-os volt ez az arány, miközben egy évvel korábban, 2022 októberében csak 3,8% volt a benzinesről hibridre váltók aránya. Szintén 2023 októberében 5,7% váltott benzinesről villanyautóra. Ebből pedig egyértelműen látszik, hogy a hibridek előnye tagadhatatlan.

értékekből pedig következik az is, hogy hiába olcsóbb a fenntartása a villanyautóknak, nem mindenki tudja magának megengedni, hogy megvásárolja. Illetve nem titok az sem, hogy vannak olyan felhasználók, akik számára ez nem kézenfekvő, mivel sokat kell autózni, vagy éppen egy családi kiránduláson nem szeretnék töltőpontot keresni, és ott várakozni.

Az S&P Global arra is kitért, hogy mely elektromos és hibrid autók uralkodók a piacon. Ennek értelmében a Teslát semmi nem tudja lenyomni a villanyautók piacán, az első helyen a Tesla Model Y áll, az ezüstérmes pedig a Model 3. Harmadik helyen a Volkswagen ID.4 van, viszont ez is mérföldekre le van maradva a Teslától. Hibridfronton pedig a Honda és a Toyota áll a mezőny élén, ami nem is meglepő, hiszen

Az új Toyota Camry, amely már csak hibrid hajtással lesz elérhető

Forrás: Top Gear

Az S&P összefoglalója arra is kitér, hogy miért lehet nagyobb a hibridek iránti kereslet. Meglátásuk szerint, aki családi autót vásárol, azt elriaszthatja a töltőhálózat hézagossága, továbbá az elektromos autók magasabb ára. A magasabb árat jól mutatja az összefoglalóban szereplő AutoCredit Insight hitelező adatsora is. Azok, akik benzines autót vásároltak, átlagosan havi 675 dollárt kell fizessen, akik a hibrid mellett voksoltak, valamivel kevesebbet, átlagosan 670 dollárt. A konnektoros, plug-in hibridek esetében viszont sokkal magasabb érték szerepel a kimutatásokban, egész pontosan 798 dollár, viszont még ez sem éri el az elektromos autók átlagos havi törlesztőrészletét, amely 825 dollár. Ezen

mindkét márkáról ismeretes, hogy nagyon jól áll a hibrid technológia terén. Az Egyesült Államokban 2023 első tíz hónapjában a legeladottabb hibrid autó a Honda CR-V volt, második helyen pedig a Toyota RAV4 végzett.

A hibrid autók feltörekvése miatt szintén a Honda és a Toyota örülhet, hiszen ők húzhatnak ebből igazán nagy hasznot. A Toyota különösen boldog lehet, hiszen most tervezi piacra dobni a Camry következő generációját, ami már csak hibrid változatban lesz elérhető. A Camry sok-sok éven át a legeladottabb autó volt az Egyesült Államokban, ha ehhez hozzáadjuk az újdonság erejét és a hibrid autók újbóli térnyerését, komoly eladásokra számíthat a japán gyártó.

Új emblémát kapnak a jövő Hondái

Új Honda-logó

Forrás: Honda

Az új autók tekintetében egyre nagyobb hangsúly kerül a tisztán elektromos meghajtásra, annak ellenére, hogy egyes piacokon a hibridek kezdik el élni a reneszánszukat. Az elektrifikáció területén két lemaradt autógyártóról beszélhetünk: a Hondáról és a Toyotáról. Míg utóbbi kapcsán továbbra sem látszik a változás és a fejlődés, addig a Honda esetében úgy fest, hogy végre kezdi összeszedni magát, és teljes gőzzel az elektromos átállásra koncentrál. Erre lehet legalábbis következtetni a közelmúlt híreiből.

A rendelkezésre álló információkból az látszik, hogy 2026-ban a Honda be fog mutatni egy teljesen új villanyautó-szériát, amelyet „0” névre kereszteltek el. Az új autósorozat első retró-futurisztikus modelljét már be is mutatták a CES-en.

Úgy fest, hogy a Honda komolyan gondolja a 2026-os új kezdetet, hiszen még a logóját is átalakította. A gyártó elektromos modelljein megjelenő embléma nem véletlenül ismerős, hiszen a Honda 1963 és 1969 között egy hasonló logót használt, amely lefelé keskenyedett, miközben szélesebb volt, mint amilyen magas. Azonban az új mégis azt a hatást kelti, hogy valamiért más, pont, mint a CES-en bemutatott autót, amely egyszerre retró és egyszerre futurisztikus.

Az új embléma várhatóan a már említett 0 szériás autók debütál majd, várhatóan 2026-ban.

A Honda 0 szériás retró-futurisztikus autója

Forrás: Honda

A jemeni húszik egyik vezetője megfenyegette Olaszországot, hogy célponttá válhat

Olaszországnak vigyáznia kell, ha megtámad bennünket, célponttá válik – üzent Mohamed Ali al-Húsz, a jemeni húsz lázadók egyik vezetője, aki a La Repubblica napilapban a nyugati szövetségesek vörös-tengeri missziójának lehetséges következményeiről beszélt hétfőn.

A jemeni húsz vezető felszólította Olaszországot, hogy maradjon semleges, ne vegyen részt a vörös-tengeri katonai beavatkozásban.

Az Aspides (Pajzs) európai katonai misszió a tervek szerint február 19-én indul, francia, német, görög és olasz részvétellel. A misszió célja a Vörös-tengeren áthaladó kereskedelmi hajók védelmének biztosítása, a hajókat támadó jemeni húszik állásaival szembeni ellentámadásra van felhatalmazása. A katonai beavatkozás taktikai parancsnokságát a Duilio olasz hadihajó látja el.

Mohamed Ali al-Húsz tévesnek nevezte az állítást, miszerint a húszik lezárták a Vörös-tengert.

„Kizárólag az izraeli vagy az Izraelhez köthető hajókat vesszük célba, valamint azokat, amelyek az Izrael elfoglalta kikötőkbe tartanak. Bármilyen más hajó, mely semmilyen kapcsolatban nem áll Izraellel, nem szenved kárt” – hangzott a húsz vezető szájából.

A 44 éves Mohamed Ali al-Húsz a jemeni síita lázadók Anszár Allah elnevezésű mozgalma élén áll, a csoportot irányító Abdul Malik al-Húsz unokatestvére. Korábban az úgynevezett Legfelső Forradalmi Bizottságot vezette. A húszik tavaly december óta a Vörös-tengeren áthaladó kereskedelmi hajókat támadják meg.

Mohamed Ali al-Húsz „terrorista támadásnak” nevezte az amerikai és a brit légi szombati légitámadást, amelynek a jemeni húszik katonai létesítményei voltak a célpontjai.

Kifejtette, a jemeni nép készen áll a válasza, és nem adja fel, „tengereink nem Amerika vízi vidámparkja”. Megjegyezte: nem tartanak egy esetleges szárazföldi háborútól sem, mivel „végre népünk szembetalálna magát azokkal, akik miatt kilenc éve szenvedünk”.

Mohamed Ali al-Húsz úgy vélte, hogy az Amerikai Egyesült Államok Jemenben nehezebb kihívással találja szembe magát, mint régebben Vietnámban vagy Afganisztánban.

Hangzott, hogy a jemeni húsz lázadók számára büszkeségnek számít, amikor terroristáknak nevezik őket, mert a palesztinok lakta Gázát támogatják.

„A megoldást a Gázai övezetben zajló agresszió leállítására jelenti, élelem és gyógyszerek bejuttatására” – jelentette ki Mohamed Ali al-Húsz.

Olaszországban kiemelt nemzetbiztonsági készültség van érvényben a Hamász palesztin szélsőséges szervezet október 7-i terrortámadása óta. Közel harmincezer helyszínen erősítették meg a katonai vagy rendőri védelmet, köztük az Egyesült Államok és Izrael olaszországi intézményeinél.

A terrorkészültséget tovább fokozták, miután február elsején a firenzei amerikai konzulátus épületére Molotov-bombákat dobáltak. A merényletet videózással egy magát a Hamászhoz közelinek valló csoport vállalta magára, és támadássorozattal fenyegette meg Olaszországot.

Mint kiderült, egyéni akcióról volt szó: az elkövetőt már letartóztatták, egy 22 éves jordániai származású fiatal embert, aki Firenzében született és azóta ott élt a családjával. (MTI)

Daganatos betegséget diagnosztizáltak a brit uralkodónál

Daganatos betegséget diagnosztizáltak Károly királynál – jelentette be hétfő este a Buckingham-palota. A tájékoztatás szerint III. Károly király kezelése már hétfőn megkezdődött.

A 75 esztendő Károlyt a múlt hónapban prosztata-megnagyobbodással kezelték, és e kezelés közben fedezték fel a rákos elváltozást.

A hétfői közlemény szerint nem prosztatarákról van szó, a palota ugyanakkor nem közölte, hogy a betegség a király mely szervét támadta meg.

Az udvar tájékoztatása úgy fogalmaz, hogy az orvosok a jóindulatú prosztataelváltozás kórházi kezelése közben figyeltek fel „egy más jellegű aggasztó problémára”, és az ezután elvégzett diagnosztikai tesztek során „a rák egy formáját azonosították”.

A palota szerint III. Károly „teljesen pozitív módon áll hozzá” a kezeléshez, és a lehető leghamarabb szeretne visszatérni közfeladatainak maradéktalan ellátásához.

Orvosai azt javasolták, hogy kezelésének időtartama halassza el nyilvános programjait, de az uralkodó ebben az időszakban is ellátja állami teendőit és az ezzel járó hivatalos dokumentációs tevékenységeket – áll a Buckingham-palota hétfői közleményében.

Ez utóbbi közlésnek különösen nagy az alkotmányossági jelentősége, mivel kiderül belőle, hogy a király nem vált cselekvésképtelenné, így nincs szükség arra, hogy államfői feladatait régensi minőségben a közvetlen hozzátartozóiból álló államtanácsosi testület vegye át.

A Buckingham-palota tájékoztatása szerint III. Károly király maga döntött a diagnózis nyilvánosságra hozásáról a találgatások megelőzése végett.

Az udvar már az uralkodó prosztataelváltozásáról szóló korábbi diagnózis ismertetésével is szakított azzal a régre visszanyúló szokással, amelynek alapján ko-

rábban a szükséges minimumon túl nem közöltek részleteket a brit királyi család magas rangú tagjainak egészségi állapotáról, esetleges betegségeinek mibenlétéről. Udvari illetékesek szerint a prosztataelváltozás diagnosztizálásának nyilvánosságra hozása is Károly kifejezett kívánsága volt, azzal a céllal, hogy felhívja a közfigyelmet az időbeni kivizsgálások, szűrések fontosságára.

A korábbi évtizedekben alkalmazott titoktartási szigorot illusztrálta, hogy III. Károly nagymamájáról, a néhai II. Erzsébet királynő édesanyjáról, a 102 esztendő korában 2002-ben elhunyt Erzsébet anyakirálynőről csak halála után hét évvel, 2009-ben derült ki hivatalosan, hogy 43 évvel korábban, 1966-ban vastagbélrák miatt műtéten és kezelésen esett át.

A titoktartás szigorának enyhítése azonban nem terjed ki a királyi család mindegyik tagjára.

III. Károly kezelése előtt néhány nappal esett át hasüregi műtéten ugyanabban a kórházban Katalin cambridge-i hercegnő, Vilmos trónörökös felesége, az uralkodó menyecskéje, az ő esetében azonban az udvar nem közölte, hogy milyen megbetegedésről van szó.

A 42 esztendő Katalin csaknem két hetet töltött a London Clinic nevű londoni magánkórházban, ahonnan január 29-én távozott, és jelenleg windsori otthonában lábadozik. A palota tájékoztatása szerint az orvosi szakvélemény alapján nem valószínű, hogy a hercegnő a műtétet követő időszak előtt visszatérhet közéleti feladatainak ellátásához. Udvari illetékesek idézve egy behangzó brit sajtóértesülések szerint Katalinnak nem daganatos megbetegedése volt.

III. Károly 2022. szeptember 8-án, édesanyja, II. Erzsébet királynő halálának pillanatában lépett az Egyesült Királyság trónjára. A királynőt életének 97. uralkodásának 71. esztendejében érte a halál nyári rezidenciáján, a skóciai Balmoral kastélyában. (MTI)

Dél-Koreának adta ki Montenegró a „kriptokirály” társát

Dél-Koreának adta ki a Terraform blokklánc cég pénzügyeiért felelős Hon Csang Dzsunt, a kriptokirályként is ismert Do Kvon társát Montenegró – közölte az Adria-parti ország igazságügyi minisztériuma hétfőn.

Do Kvon és Hon Csang Dzsunt tavaly március 23-án a podgoricai repülőtéren fogták el, amikor egy Dubajba tartó magánrepülőre készültek felszállni. Mindkét férfi hamis okmányokkal akart utazni. Tavaly júniusban közokirat-hamisítás miatt mindkettőjüket négy-négy hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélték Podgoricában.

Közben a montenegrói igazságügyi minisztériumhoz az Egyesült Államoktól és Dél-Koreától is érkezett ké-

relem a férfiak kiadatására. A podgoricai felsőbb bíróság novemberben, a kiadatásról szóló döntést követően arról tájékoztatott, Do Kvon beleegyezett abba, hogy Dél-Koreának adják ki, ugyanakkor a végleges döntést erről az igazságügyi miniszternek kell meghoznia azt követően, hogy a férfi letöltötte kiszabott börtönbüntetését Montenegróban.

A montenegrói igazságügyi minisztérium hétfőn kiadott közleménye szerint egyelőre csak Hon Csang Dzsunt adták ki, Do Kvon kiadatásáról nem esett szó.

Do Kvon blokklánc cége 2022-ben omlott össze, a cég kriptovalutái, a terra és a luna elvesztették értéküket, a befektetők pedig több mint 40 milliárd dollárt veszítettek. (MTI)

Botrány az EU-ban

Orosz kémekre vadásznak az Európai Parlamentben

A jurnalul.ro szerint – amelyből jelenleg tallózzunk – botrány tört ki az EP-ben amiatt, hogy Tatjana Ždanoka lett európai parlamenti képviselő csaknem két évtizeden át Oroszország kémjeként működött.

Az újabb hatalmas botrány előtt a brüsszeli tisztviselők megkezdtek a moszkvai zsoldban álló európai parlamenti képviselők keresését.

Ždanoka állítólag legalább 2003 óta személyes találkozókat szervezett orosz hírszerzési kapcsolataival Moszkvában és Brüsszelben – állítja a Lettországbán működő The Insider orosz oknyomozó honlap a Balticara és a svéd Expressen újságra, e-mailekre és egyéb levelezésre hivatkozva.

A The Insider értesülései szerint Ždanoka, aki 2004 óta független EP-képviselő, a következő évtől kezdve együttműködött az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálattal (FSZB). A lett politikus „nyíltan védte” Moszkva álláspontját – írja a The Insider.

Nem egyedi eset

Az EP saját vizsgálatot indított az ügyben, a lett EP-képviselők arra figyelmeztettek, hogy soraikban más orosz kémek is vannak.

„Meggyőződésünk, hogy Ždanoka nem elszigetelt eset” – írta Sandra Kalniete, Roberts Zile és Ivars Ijabs a Politico weboldal által

idézett levelében. „Vannak más EP-képviselők (...), akik tudatosan szolgálják Oroszország érdekeit. Vannak nyilvános beavatkozások, szavazási akták, rendezvények, szervezett és rejtett tevékenységek is” – figyelmeztetett a három lett EP-képviselő.

Az EP Jogi Bizottságának vezetője, a spanyol Adrian Vazquez Lazara alapos ellenőrzést szorgalmazott annak megállapítására, hogy kik engedték, hogy Ždanoka ebbe a helyzetbe kerüljön.

„Elviselhetetlen lenne, ha a Kreml által fizetett képviselők dolgoznának az európai demokrácia belülről történő lerombolásán. Fel kell fedezni és nyomon kell követni az Oroszországgal és annak műholdjaival való kapcsolatokat!” – írta Lazara a közösségi médiában.

Az oroszok az EU-ból és a NATO-ból toboroznak

Oroszország régóta törekszik arra, hogy az európai országok kulcspozícióiban lévő embereit beszeresse. Észtországban a közel-múltban letartóztattak egy tanárt, akit azzal vádolnak, hogy Oroszország javára kémkedett. Tavaly börtönbüntetésre ítélték egy volt titkosszolgálati ügynököt, mert fontos információkat adott át a Kremlnek.

2022-ben a német hatóságok letartóztatták a németek külföldi hírszerző ügynökségeinek

egyik tisztviselőjét, aki titkos adatokat adott át Moszkvának. 2017-ben egy magyar európai parlamenti képviselőt azzal vádolták meg, hogy Oroszország javára kémkedett.

A közelmúltbeli kémkedési példák nem állnak meg itt, Ausztriából, Lengyelországból is jelentenek.

Mióta Oroszország 2022-ben megtámadta Ukrajnát, az európai államok mintegy 400 orosz kémeket utasítottak ki.

Ždanoka régóta oroszbarát nézeteket vall

Ő volt az egyik nemzetközi megfigyelő az Oroszország által 2014-ben a Krim félszigeten szervezett népszavazáson. Ezt a népszavazást a Kreml arra használta fel, hogy legitimmé tegye a Krim annektálását.

2022-ben azon kevés képviselők egyike volt, aki nemmel szavazott, amikor az Európai Parlament elítélte Oroszország ukrajnai invázióját. Egyelőre nem világos, hogy mi lesz Ždanokával, mivel mentelmi jogot élvez.

Lesznek következményei

Az Európai Parlament tavaly elfogadta azt a módosítást, amely betiltja „a Kreml-barát beállítottságú személyeket és politikai szervezeteket”. Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke „nagyon komolyan veszi

ezeket az állításokat, és az ügyet a magatartási kódexszel foglalkozó tanácsadó bizottság elé utalja” – jelentette be ezzel összefüggésben az EP jelenlegi vezetőjének szóvivője.

Lettországbán Tatjana Ždanoka sorsa bizonytalan. Lettország tavaly új törvénymódosítást fogadott el, és bünteti azokat, akik a lett állam ellen cselekszenek.

„Lesznek következményei! – figyelmeztetett a lett Saeima Maris Kučinskis. A Tatjana Ždanoka-ügy nagyon komoly, és nem marad következmények nélkül” – mondta Kučinskis a lett televízióban.

A másik táborban az oroszok nagy valószínűséggel dühösek, és keresik a módját, hogy megszabaduljanak tőle. Ždanoka mára valószínűleg semmilyen hasznot nem hajt az FSZB számára – mondta Robin Dreeke, az FBI egykori különleges kémelhárító ügynöke.

Oroszország számára ez a veszteség nem sokat számít, és valószínű, hogy újabb embereket képez ki.

A lett EP-képviselő esete még inkább megingatja az európai intézményekben vetett, amúgy is megromlott bizalmat

A kémkedés gyanúja olyan körülmények között merül fel, amikor az Európai Parlament imázsát súlyosan rontotta 2022 végén a Qatargate-nek nevezett korrupciós botrány, amelyben számos olyan európai parlamenti képviselő vett részt, aki a gyanú szerint Katar javára cselekedett, hatalmas pénzekért cserébe. (mózes)

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2024. február 6-án kelt
36. számú rendelet

a Maros Megyei Tanács nyilvános, soros ülésének az összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,

az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontjával, az (5) bekezdés a), a¹) és a²) pontjával, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdése b) pontjának előírásai alapján

elrendeli:

1. cikkely: (1) Összehívja 2024. február 12-én 13:00 órára a Maros Megyei Tanács plénumát nyilvános soros ülésre, a Közigazgatási Palota nagy gyűléstermébe. (2) A soros ülés napirendjének tervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben található.
2. cikkely: A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják, amelyet az intézmény Facebook-oldalán lehet követni.
3. cikkely: Jelen rendeletet közzéteszik a helyi sajtóban és a hatóság weboldalán, és elküldik a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyző
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2024. február 6-i 36. sz. rendeletének
melléklete

A Maros Megyei Tanács 2024. február 12-i soros ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

1. Határozattervezet Maros megye 2024. évi általános költségvetésének jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

2. Határozattervezet Maros megye általános költségvetéséből a 2024-es évre vonatkozó vissza nem térítendő támogatások jóváhagyásáról a következő területeken: kultúra, egyház, sport, ifjúsági tevékenységek és szociális ellátás.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

3. Határozattervezet a Maros megyei Mezőcsávás, Mezőfele 78. szám alatti ingatlan helyrajzi és kataszteri adatainak aktualizálására irányuló intézkedések jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

4. Határozattervezet a Maros megyei Mezőcsávás 185. szám alatti ingatlan helyrajzi és kataszteri adatainak aktualizálására irányuló intézkedések jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

5. Határozattervezet a Maros megyei Mezőcsávás 417. szám alatti ingatlan helyrajzi és kataszteri adatainak aktualizálására irányuló intézkedések jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

6. Határozattervezet a Maros megyei Petele község 34. szám alatti ingatlan helyrajzi és kataszteri adatainak aktualizálására irányuló intézkedések jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

7. Határozattervezet egy ideiglenes ügyvezető kinevezéséről az Ipari Park Rt.-nél.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

8. Határozattervezet egyes szervezési intézkedések megállapításáról a dicső-szentmártoni Dr. Gheorghe Marinescu Klinikai Kórháznál.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

9. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ÉLETJÁRADÉKKAL lakást vásárolok. Tel. 0743-758-339. (p.-l)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, magánházat, elszállítjuk a szemetet, fát, ruhát, üveget stb. Tel. 0747-816-052. (22015)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, esőcstartorna-javítást, cserép kicserélését, beltéri ajtók felszerelését, festést stb. Tel. 0743-512-168. (22015)

FAKIVÁGÁST, fametszést, permetezést, ágelhordást, faültetést vállalunk. Tel. 0770-621-920. (21897)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (22029-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Minden évben eljön egy nap, mely szívünkben fájó emlék marad. Az emlékezéshez szeretet kell, akit szeretünk, nem feledjük el. Ma, február 7-én harminchat éve, hogy a szeretett édesapa, após, nagytata és dédtata, a marosvásárhelyi id. GÁL DOMOKOS örökre eltávozott az élők sorából. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (22008-l)

Fájó szívvel emlékezünk február 7-én NEMES NÁNDORRA halálának 8. évfordulóján. Nyugalma legyen csendes!
Szerettei. (22030-l)

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, s nyugalmadat nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint egy fényes csillag. Mély fájdalommal emlékezünk DÓSA ILONÁRA, aki immár 15 éve eltávozott tőlünk. Nyugodjon békében! Drága szép emlékét szívünkben őrizzük. Két fia: Jenő és Csaba, menyei: Noémi és Babika, valamint drága unokái: Eliza, Edgár és Niki. (22068)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, dédnagypapa, rokon, barát, szomszéd, ismerős, DÓSA MÁRTON életének 100. évében átadta lelkét Teremtőjének. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (-l)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett élettárs, édesapa, nagytata, testvér, rokon, barát, GÁL TIBOR életének 85. évében, 2023. december 9-én elhunyt. Szeretett halottunk hamvait Budapesten helyeztük el, a közös megemlékezésre 2024. február 11-én 16 órától kerül sor a marosvásárhelyi református temetőben, a XV. 174A sírnál. A sírhoz 15.45 órakor indulunk a bejáratától.
A gyászoló család. (p.-l)

Mély fájdalommal búcsúzunk özv. PÁL IRÉNTŐL aki életének 88. évében eltávozott közülünk. Február 8-án, csütörtökön 15 órakor helyeztük örök nyugalomra a marosvásárhelyi római katolikus sírkertben. Február 7-én, szerdán 17 órakor gyertyát gyújtunk, és elbúcsúzunk tőle a sírkert felső kápolnájában.
A gyászoló család. (22069-l)

DORA OPTICS

FEBRUÁRI KEDVEZMÉNY

20% KEDVEZMÉNY SZEMÜVEGKERETEKRE!

Cu noi vezi limpede!
WWW.DORAOPTICS.RO

- DORA OPTICS KÓRHÁZ Marosvásárhely, Str. Fabricii de Zahăr Nr. 18D., 0771 195 340
- MEDGYES, Str. Pompierilor, nr. 4., jud. Sibiu, 0735 830 678
- MAROSVÁSÁRHELY, P-ța Mărășești nr. 21. TEL: 0733 553 976
- MAROSVÁSÁRHELY, B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126. TEL: 0755 088 379
- SEGESVÁR, Str. Mihai Viteazu Nr. 40 TEL: 0770 810 855
- TORDA, Str. Mihai Viteazu Nr. 2, TEL: 0729 069 548
- SZOVÁTA, Str. Principală nr. 151 TEL: 0773 347 494
- NYÁRÁDSZEREDA, Str. Str. Pompierilor Nr.1. TEL: 0733 553 973
- SZÁSZRÉGEN, Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A TEL: 0728 908 856
- SZÁSZRÉGEN, B-dul Libertății, Nr. 12/2 TEL: 0733 553 971
- LUDAS, Str. 1 Dec. 1918, nr. 7 TEL: 0735 786 853
- DICSŐSZENTMÁRTON, Str. Victoriei Nr. 21 TEL: 0736 386 353

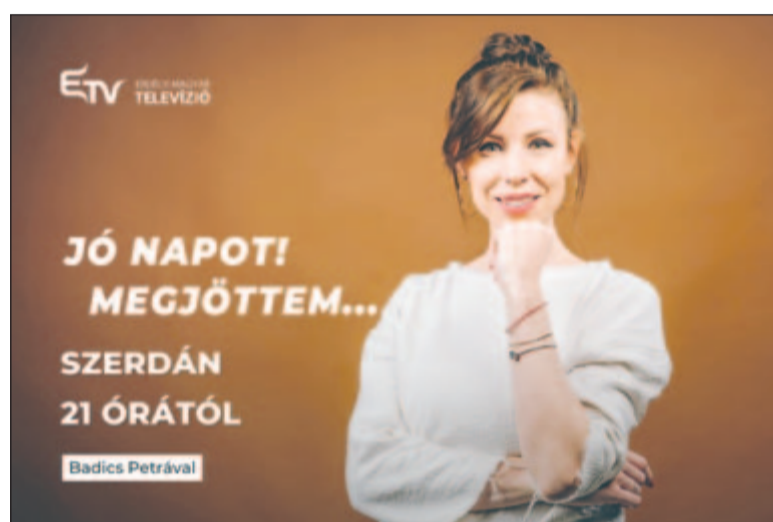
*A kedvezmény a készlet erejéig érvényes a kijelölt szemüvegkeretekre.

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

0720 030 804

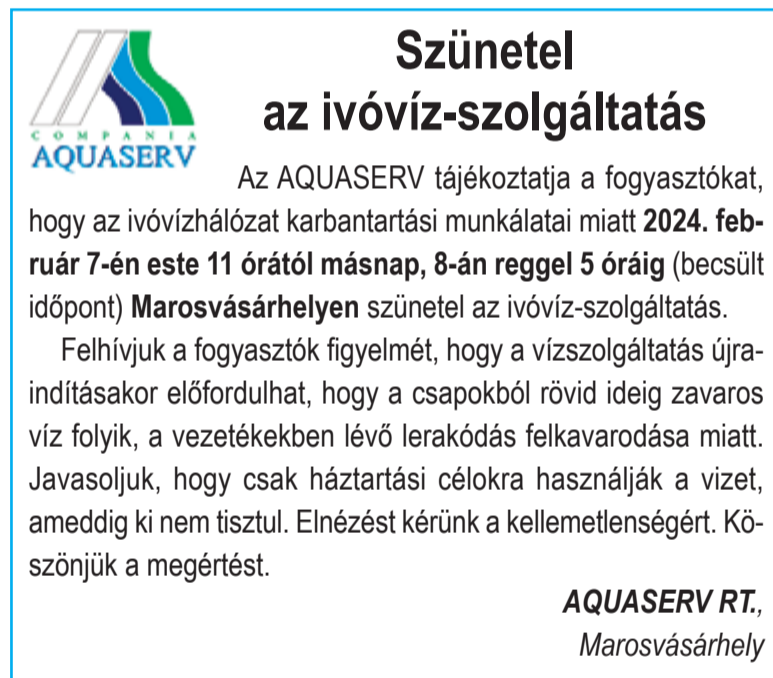

ETV TELEVIZIÓ

JÓ NAPOT! MEGJÖTTEM...

**SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL**

Badics Petrával

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás

Az AQUASERV tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az ivóvízhálózat karbantartási munkálatai miatt **2024. február 7-én este 11 órától másnap, 8-án reggel 5 óráig** (becsült időpont) **Marosvásárhelyen** szünetel az ivóvíz-szolgáltatás.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik, a vezetékekben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy csak háztartási célokra használják a vizet, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést.

AQUASERV RT,
Marosvásárhely

HEJE-HUJA VIGALOM!

FARSANGI ELŐADÁS

FEBRUÁR 12.
19:00 óra

MAROS MŰVESZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

JEGYFOGLALÁS: 0757 059 594

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Valérie Perrin Másodvirágzás

Valérie Perrin A vasárnap koldusai

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Valérie Perrin A vasárnap koldusai

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám